

SKAUTYBĖ IŠEIVIJOJE IR LIETUVOJE

Skautauti pradėjau, be-
rods 1953 metais, įstojęs į
universitetą. Pagrindinė ma-
no skautiška veikla buvo aka-
deminiam skautų sąjūdyje,
trečioje lygiagrečioje sąjun-
gos šakoje. Virš 10 metų dir-
bau su amerikiečių skautu-
kais ir jų vadovais. Paskuti-
nės mano pareigos buvo šių
metų tautinėje stovykloje.
Viršininkavau 33 geltonšlip-
sių pastovyklei.

Visais amžiais jaunimo
auklėjimas buvo ir tebėra
svarbus uždavinys ir kartu
sunkus darbas. Praeityje buvo
pasigęsta praktiškos auklėji-
mo sistemos ir metodikos,
kuri atitiktų pilnutinio ugdy-
mo uždavinius. Skautavimas
juos gražiai sprendžia. Skau-
tybė sužavi ir patraukia jauni-
mą. Kaip sakė skautybės įkū-
rėjas, ji yra kova dėl žmogaus
tobulėjimo. Tobulas skauta-
vimas pagal Baden Powell
nutiestus skautiško auklėjimo
pagrindus yra pasiekiamas,
jei visi gerai jį žino, tinka-
mai supranta ir nuoširdžiai
įgyvendina. Tai pasiekiamo,
vadovaudamiesi skautybės
principais, šūkiu: "DIEVUI,
TĖVYNEI IR ARTIMUI",
skautų įstatais ir įžodžiais.
Skautavimas formuoja asme-
nybę, puoselėja sveiką gy-
venseną, skatina praktišką
kurybingumą ir skiepija pasi-
rėngimą padėti kitiems. Jau-
nuolis, auklėjamas skautiško-
je sistemoje, tampa savaran-
kišku asmeniu, sugebančiu
veikti grupėje ir visuomenėje.

Kai vaikas paklausia, ką
veikia skautai, jam atsakau
labai paprastai: skautai žai-
džia, išskylauja, stovyklauja,
dirba įdomius darbelius, iš-
moksta daug naujų dalykų,
padeda kitiems, susiranda
daugiau gerų draugų. Vaikai
išmoksta pagyventi gamtoje
be modernių priemonių ir ją
pažinti, sužino tai, ko neaiš-
kina mokykloje. Siekiant mi-
nėtų tikslų, naudojama skil-
čių sistema. Jos paskirtis –
suteikti tikrą atsakomybės
jausmą kiek galima dides-
niam skautų skaičiui.

Kaip žinote, skautybė
prasidėjo 1907 metais Angli-
joje. Jos pradininkas – lordas
Robert Badden Powell. Kur-
damas šią sistemą, jis pasi-
naudojo savo patirtimi Pietų
Afrikos kovose su būrais.
Ten jis pastebėjo jaunimo su-
manumą bei drąsą ir juo pasi-
tikėjo. Brownsea saloje jis
surengė bandomąją stovyklą,

*v.s. fil. Kęstutis Ječius
(ištraukos iš pranešimo,
skaityto skautijos 80-čio
minėjime)*

kurioje buvo naudojama skil-
čių sistema. Kiekvienas skil-
ties narys turėjo pareigas ir
pilną vadovo pasitikėjimą.
Bandymas pasisekė.

1908 metais Baden Po-
well išleido knygą, "Skautybė
berniukams", kuri su mažais
pakeitimais, pritaikytais prie
gyvenimo sąlygų, tebėra nau-
dojama ir šiandien. Skautavi-
mas greitai plito po visą pa-
saulį 1909 metais jau veikė ir
skautės. 1922 metais jau bu-
vo virš vieno milijono skautų
ir skaučių 31-je valstybėse.

Lietuvoje skautavimas
prasidėjo 1918 metais. Jo
įkūrėjas buvo Petras Jurgėla,
skautauti pradėjęs Rusijoje.
Pirmas skautų vienetas įsikū-
rė Vilniaus lietuvių gimnazi-
joje, kurios direktorius buvo
Mykolas Biržiška. Draugovė-
je buvo dvi mergaitės ir 10
berniukų. Nuo 1918 iki 1940-
ųjų metų apie 100,000 Lietu-
vos vyrų ir moterų įsijungė į
skautijos eiles. 1930 m. Lie-
tuvoje buvo 208 vienetai su
maždaug 5,000 narių. 1940
m. veikė apytiksliai 590 vie-
netų su 16,000 narių. Lietu-
voje skautybė išaugino daug
tautos didvyrių, karžygių ir
visuomenės veikėjų. Dabarti-
nis Lietuvos Respublikos
Prezidentas Valdas Adamkus
yra skautas vytiš. Lietuva pri-
pažino, kad skautybė yra pui-
ki jaunimo auklėjimo ir lavi-
nimo organizacija, atnešanti
kraštui didelę naudą. Tačiau
nuo 1940 iki 1989 m. skauta-
vimas Lietuvoje buvo už-
draustas.

1944 metais nemaža dalis
tautos pasitraukė į Vakarus.
Dauguma sustojo Vokietijoje
ir buvo apgyvendinti stovyk-
lose. Šiek tiek apsitvarę, jie
pradėjo steigti skautiškus vie-
netus ir kurti koordinacinę
vadovybę. Pirmasis skautų
vienetas Vokietijoje įsisteigė
1945 m. birželio 26 d. Nuo
1945 iki 1949 m. Vokietijoje,
45 miestuose ar stovyklose
veikė virš 50 vienetų. Nors
lietuviai skautai nebuvo dalis
pasaulio skautų sąjungos, ta-
čiau 1947 metais gavo progą
dalyvauti pasauliniame skau-
tų sąskrydyje Prancūzijoje.

Skautų veikla Vokietijoje
laikėsi tų pačių pagrindų,
kaip ir Lietuvoje. Gyvenant
už Lietuvos ribų, skautiška
veikla buvo sustiprinta tautiš-

kumo ugdymu. Gyvenant ne
savame krašte, buvo svarbu
išlaikyti kalbą, kultūrą, testti
Lietuvos geografijos ir istori-
jos pažinimą, papročius ir
tautinį solidarumą.

Nesikeičiant pasaulio po-
litinei situacijai, prasidėjo
emigracija į kitus laisvojo pa-
saulio kraštus. Vieną kartą
tapai skautu, pasilieki juo vi-
są savo gyvenimą. Tad lietu-
viški skautiški vienetai buvo
atkurti išėivijoje. Kur tik bu-
vo emigrantų, ten susikūrė
vienetai, kurie tebeveikia ir
šiandien. Šiuo metu išėivijoje
apytiksliais duomenimis yra
apie 3,000 skautų ir skaučių.
Maždaug 2,300 gyvena JAV,
230 – Australijoje, 350 – Ka-
nadoje, 130 – Europoje (ypač
Anglijoje ir Vokietijoje) ir
apie 50 – Pietų Amerikoje
(Argentinoje ir Brazilijoje).
Esu įsitikinęs, kad lietuvišką
skautavimą išėivijoje dar il-
gai išlaikysime. Šiuo metu,
skautauja vaikai, kurių tėvai
yra gimę išėivijoje.

Lietuvai atgaunant nepri-
klausomybę, atsikūrė ir skau-
tavimas. Atkurta Lietuvos
skautų sąjunga. Tą darbą pra-
dėjo garbingi žiliagalviai,
skautauti pradėję prieškarinė-
je Lietuvoje. Jiems padėjo ir
Lietuvių skautų sąjunga, siū-
dama skautišką literatūrą,
uniformas, skautišką atributi-
ką. Buvo nuvykusi nemaža
grupė išėivijos skautų vado-
vų, kurie pravedė Lietuvoje
vadovų kursus. 1993 metais
daugiau kaip 20 Lietuvos
skautų jaunesnių vadovų da-
lyvavo jubiliejinėje stovyklo-
je Rake. 1996 m. Anglijoje
buvo surengti skiltininkų kur-
sai, kuriuose dalyvavo per 50
įvairaus amžiaus Lietuvos
skautų. Per visą šį laikotarpį
palaikėme ryšius, rėmėme ir
teberemiamie Lietuvos skautų
vienetus. Pagal turimus duo-
menis Lietuvoje veikia 132
skautiški vienetai 53-se vie-
tovėse.

Be abejo, esate girdėję,
kad Lietuvos skautai nėra
vieningi, kad yra kelios skau-
tų organizacijos. Tai yra tei-
sybė. Kažkodėl buvo užmiršti
skautavimo tikslai ir šios
veiklos pagrindai. Dalis Lie-
tuvos skautų sąjungos vado-
vų nesutarė dėl sąjungos ad-
ministracinės sistemos, kuri
yra panaši į mūsų. Nesan-
taika kilo ir dėl asmeninių
tikslų bei ambicijų, dėl kurių
buvo užmiršti Lietuvos vai-
kai. Tolerantiškumo ir drau-

Buvęs LSS tarybos pirmininkas Kęstutis Ječius sąjungos
50-mečio vakaronėje (1995 m.). Jono Tamulaičio nuotr.

giškumo sąvokos dar nepilnai
suprantamos ir praktikuojamos.

Išėivijos vadovai stengėsi
įkalbėti Lietuvos skautų va-
dovus susikalbėti ir vėl jung-
tis į vieną bendrą šeimą. 1996
metais pasisiūlėme Lietuvoje
surengti "susivienijimo kon-
ferenciją". Tuo metu žymesni
Lietuvos skautų vadovai jau
buvo užmezgę ryšius su Pa-
saulio skautų biuru ir susitarė
su juo siekti vienybės. Vyko
posėdžiai, pasitarimai, vado-
vų sąskrydis ir galų gale "vie-
nybės suvažiavimas". Iš pen-
kių organizacijų liko trys. Te-
ko nugirsti, kad neperseniaus-
iai susikūrė Lietuvos skau-
čių seserija.

Po vienybės suvažiavi-
mo "Lietuvos skautija" buvo
priimta į pasaulio skautų or-
ganizaciją – WOSM. 1997
metais Lietuvių skautų są-
junga pripažino "Lietuvos
skautiją" kaip pagrindinę Lie-
tuvos skautų organizaciją.
Mes ją įvertinome, kaip la-

biausiai siekusių susivieniji-
mo ir gausiausią grupę. Šiuo
metu Lietuvos skautija turi
virš 3000 narių. Šiomet, sau-
sio 15 d., dalyvausiant buvu-
siam Švietimo ir mokslo mi-
nistrui prof. Zigmui Zinkevi-
čiui, "Lietuvos skautijos" ir
"Lietuvos skautų sąjungos"
vadovai pasirašė sutartį, ku-
rioje patvirtino, kad abi orga-
nizacijos iš esmės nuo tos
dienos susijungia bendrai
veiklai. Deja, "Lietuvos skau-
tų sąjunga" tos sutarties ne-
silaukė. Ji taip pat pasitraukė
iš vieningos Tautinės stovyk-
los ruošos ir pravedė savo
stovyklą.

Lietuvos skautų veikla
nedaug kuo skiriasi nuo mūsų
ar pasaulinės skautų veiklos.
Gal mačiau pabrėžiamas lie-
tuviškumas, nes jie gyvena
savame krašte. Be abejo,
jiems, kaip ir visoje Lietuvo-
je, reikia labiau sustiprinti
tautinį sąmoningumą, gero
darbelio ir artimo meilės są-
vokas.

Apvalūs, šviesiai žali kaktusai, angliškai vadinami barrel
(statinaitės) – Getty muziejuje, netoli Los Angeles.

Girdėta iš Vilniaus

• DESOVIETIZACIJA – TIK DEKLARACIJOJE.

Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis įregistravo įstatymo projektą, siūlantį neleisti buvusiems Komunistų partijos aktyvistams penkerius metus dirbti aukščiausiose valdžios struktūrose. Jis sakė, kad SSKP-LKP Centro komitetas buvo ypač privilegijuotas ir yra moraliai bei politiškai atsakingas už skriaudas ir nuostolius, kuriuos patyrė tauta SSRS okupuotoje Lietuvoje. Šį įstatymo projektą aršiai užsipuolė LDDP atstovai Seime. Apsvarsčius įstatymo projektą Tėvynės sąjungos politinėje taryboje, nuspręsta atsisakyti atskiro įstatymo ir apsiriboti tik deklaracija. Neskubėti patarė ir Prezidentas V. Adamkus, siūlydamas palaukti Konstitucinio teismo sprendimo dėl KGB veiklos įvertinimo.

• PAMINĖTAS LIETUVOS HIMNO 100-METIS.

Laikraštis "Kauno diena" pranešė, kad gruodžio 5 d. didelės išskilmės įvyko Kudirkos Naumiestyje – čia atidarytas dr. Vinco Kudirkos muziejus. Nuo pat ryto Suvalkijoje – Šakių rajone esantis miestelis buvo pilnas žmonių: atvažiavo Lietuvos Seimo vadovai, ministrai, muziejininkai, įvairių organizacijų nariai. Prasminga, kad pirmasis muziejus nepriklausomybę atkūrusioje valstybėje pastatytas žymiausio XIX a. II pusės kovotojo už lietuvių, tautos žadintojo V. Kudirkos garbei.

• **VALDOVŲ RŪMŲ ATSTATYMAS.** Vilniaus pilių direkcija pasirengusi pradėti Valdovų rūmų atstatymą, tačiau nesulaukia politinio sprendimo. Sprendimą pradėti šiuos darbus turėtų priimti Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus.

• **LAIVAS NORVEGIJAI.** Pirmąkart per trisdešimt gyvavimo metų akcinė bendrovė "Vakarų laivų remontas" Norvegijos užsakymu stato žvejybos laivą. Iki šiol bendrovėje laivai buvo tik remontuojami. Užsakymo vertė – 3 mln. JAV dolerių. Klaipėdoje bus sumontuotas ir nudažytas laivo korpusas, antstatai, įrengtas pagrindinis variklis, vairavimo mechanizmai, o vidaus įranga ir žuklės įrenginiai bus montuojami Norvegijoje. "Vakarų laivų remontą" privatizavę UAB "Azovlitas" ir Norvegijos kompanija "Frydenbo Group A/S" įmonėje planuoja ir ateityje statyti laivus.

• **ŠNIPAS IŠAIŠKINTAS, BET NENUBAUSTAS.** Kaip jau pranešėme, Lietuvos saugumas sulaukė šnipą. Buvo išaiškintas Rusijos ambasados darbuotojas, šnipinėjęs Lietuvos valstybės paslaptis. Rusų diplomatas turėjo pagalbininką, kurį irgi demaskavo Lietuvos saugumas. Diplomatas nebus paskelbtas nepageidaujamu asmeniu ir jam nebus nurodyta skubiai išvykti iš šalies. Valstybės vadovai nusprendė "nekelti triukšmo". Tai aiškinama noru palaikyti gerus santykius su aplinkinėmis šalimis. Lietuvos spauda nurodo, jog šnipus domino žinios apie Lietuvos ginkluotės pirkimo planus ir strateginių objektų apsaugą.

• **LAUKS DERYBŲ.** Prie Seimo badavę turgaus prekeiviai gruodžio 5 d. rytą išardė palapines ir tikisi pradėti derybas su Vyriausybe. Tačiau badautojai teigė atnaujinsią savo veiksmus, jeigu iki gruodžio 11-osios Vyriausybė nesės prie derybų stalo arba vienašališkai jas nutrauks. "Šie veiksmai mus sutelkė, išaugome kaip asociacija", – sakė Smulkiųjų verslininkų ir prekybininkų asociacijos prez. E. Šablinskas.

• **ATSISAKOMA MIRTIES BAUSMĖS.** Tautos referendumu priimta Lietuvos Konstitucija neleidžia skirti mirties bausmės. Taip sakoma gruodžio 9 d. paskelbtame Konstitucinio Teismo nutarime. Seimo vicepirmininkas Feliksas Palubinskas tą pačią dieną užregistravo Baudžiamojo kodekso pataisą, pagal kurią už tyčinį nužudymą sunkinančiomis aplinkybėmis būtų skiriamas laisvės atėmimas iki gyvos galvos. Panaikinus mirties bausmę ir nepakeitus Baudžiamojo kodekso, susidarytų ydinga padėtis, nes tokios bausmės kaip laisvės atėmimas iki gyvos galvos Baudžiamajame kodekse nėra.

• **PABĖGO KALINYS.** Alytaus griežtojo režimo pataisos darbų kolonijoje bausmę atliekantis 26 metų nuteistasis T. Jasiulevičius iš jos paspruko šeštadienį, pasinaudodamas suklustota kito į laisvę paleidžiamo nuteistojo asmens kortele. Iškelta paieškos byla. Iki šiol jau keturis kartus teistas T. Jasiulevičius į laisvę turėjo išeiti 2007-ųjų pavasarį.

• **NUSIKALTĖLIAI PUOLA MOKINIUS.** "Lietuvos rytas" pranešė, kad nusikalstamumu garsėjančiame Panevėžyje reketininkų ("duokles" renkančių nusikaltėlių) aukomis tampa ir moksleiviai. Pirmieji Panevėžyje apie moksleivių reketą garsiai prabilo prestižinės J. Balčikonio gimnazijos pedagogai po to, kai praėjusią savaitę nusižudė šios mokyklos abiturientas Linas Mišanovas. Kai kurie vyresniųjų klasių mokiniai reketininkams moka po 100 dolerių per mėnesį. Beveik visi kalbinti mokiniai teigė, kad patys patekė į panašią bėdą, nesikreiptų nei į tėvus, nei į policiją, nei į pedagogus. Jie ieškotų įtakingų draugų. Kai kurie moksleiviai moka reketininkams duokles net ir su tėvų žinia. (Pagal Eltos pranešimus)

Iš visur – apie viską

Algirdas Pužauskas

Gruodžio 2 d. į Maskvą atvyko Tarptautinio valiutos fondo pirmininkas Michel Camdessus pasikalbėti su Rusijos vyriausybe apie jai teikiamą finansinę paramą. Fondas pasiryžęs paskirti naują paskolą. Kalbama net apie 22.6 milijardus dolerių, tačiau Rusija turi laikytis tam tikrų reikalavimų ir įgyvendinti pažadėtas reformas. Po rugpjūčio mėnesį prasidėjusio Rusijos rublio nuvertėjimo kilo ne tik finansinė krizė. Pastebimas visos ekonominės sistemos griuvimas. Infliacija rugsėjyje siekė 38%, užsienio valiutos atsargos sumažėjo iki 8 milijardų dolerių, pramonės gamyba nusmuko, mokesčių surinkimas nutrūko. Naujam premjerui J. Primakovui pavyko šiek tiek pristabdyti tą nebesulaikomą smukimą, tačiau Rusijos valstybės skola siekia 160 mlrd. Ateinančiais metais rusams reikės rasti 1.64 mlrd. dolerių Europos bankų skolintojams ir 4.6 milijardus dol. Tarptautiniam valiutos fondui.

O šalta, ilga žiema Rusijoje jau prasidėjo. Finansinis nuosmukis privedė prie to, kad apie 42 milijonai rusų gyvena žemiau skurdo ribos, kuri, kaip oficialiai skelbiama, yra 38 doleriai pajamų per mėnesį. Ypatingai kenčia "nenugalimoji" Rusijos kariuomenė. Interfax žinių tarnybos duomenimis, kariuomenėje įvykdoma vis daugiau nusikaltimų. Gynybos ministerijos statistika rodo,

TAMSU IR ŠALTA

kad per vienuolika šių metų mėnesių nusižudė 350 rusų kareivių ir karininkų. Nusikaltimų ir "nelaimingų atsitikimų" kariuomenėje per tą laikotarpį buvo 10,500. Gynybos ministerijos pranešime sakoma, kad dauguma nelaimių įvyko dėl nepakankamų ir labai vėluojančių atlyginimų.

Finansinė krizė ypatingai palietė Rusijos pasienio sritis. Rusijos Tolimuosiuose Rytuose – Kamčiatkos pusiasalyje, kurio žemės plotas yra panašaus dydžio kaip JAV Kalifornijos valstijos, tačiau gyvena vos 400,000 žmonių, laikoma daug karo laivyno ir aviacijos bazių. Maskva jau įsakė bazių viršininkams tiekti miestų elektros jėgai, nėms anglis ir skystą kurą, nes elektrinės, prasidėjus žiemai, nebeturė kuro elektrai gaminti.

Petropavlovsko-Kamčiatkos savivaldybė pagrasino, kad ji kreipsis į Jungtines Tautas, prašydama pagalbos. Maskvos valdžia, negalėdama aprūpinti savo kariuomenės bazių pinigais, nutraukė atlyginimų mokėjimą. Karinės bazės, kurios sunaudavo daugiausiai elektros energijos, nustojo už ją mokėti. Tuomet elektrinės nustojo pirkti anglį ir skystą kurą, nes jau turi 146 milijonus dolerių skolų. "Kamčiatkos-energ" direktorius Jevgenij Kločkov užsienio spaudos atstovams, kurie aplankė nuo šalčio sustingusį Petropavlovską, pareiškė, kad elektros srovė miestui tiekiamą tris valandas per dieną. Centrinis šildymas miesto namams nebeteikiamas, žmonės miega su "vatinkomis" ir kailiniais, o skaito prie žvakių šviesos.

Kamčiatkos pusiasalis ir kitos Sibiro bei Šiaurės Rusi-

jos sritys ypatingai kenčia nuo prasidėjusios žiemos dar ir todėl, kad šiemet buvo labai prastas javų derlius. Sibiro laikraščiai visą rudenį spausdino patarimus, kaip žmonės turėtų sūdyti, marinuoti, ruošti daržoves ir vaisius žiemos vartojimui.

JAV jau pažadėjo maisto produktų už 635 milijonų dolerių. "Raudonasis kryžius" įtemptai renka aukas ir žada paskirstyti paramą maisto produktais daugiausia paliesioms Rusijos teritorijos sritims. Tarp jų minimos Karaliaučiaus (Kaliningradskaja), Murmansko, Ivanovo, Kostromos, Permės, Irkutsko sritys. Ypatingo dėmesio sulaukė trys respublikos: Baškirijos, Buriatijos ir Chakasijos.

Paramą maisto gaminiams pažadėjo ir Europos Sąjunga, siunčianti 472 mln. dol. vertės gaminių. Jakutijos ir Murmansko gubernatoriai paskelbė pavojaus padėtį. Badas gresia 12 milijonų Rusijos gyventojų.

Kamčiatka yra arčiau Tokijo ar Aliaskos Anchorage miesto, negu nuo tolimosios Maskvos. Jos valdžios sumanymas kreiptis į Jungtines Tautas ir prašyti humanitarinės paramos parodo, kad vietiniai valdininkai nebetiki, kad Maskva su savo kyšininkais ir biurokratais norėtų padėti vargstantiems. Net ir tarptautinės paramos dalintojai rūpinasi, kad jų parama nepatektų į vagių ar Maskvos mafijos rankas.

Visi stebėtojai sutinka, kad Rusija, kaip ir jos prezidentas Borisas Jelcinas, sunkiai serga ir kad ši žiema bus viena žiauriausių visoje rusų istorijoje. Todėl daugelis linkę kartoti, kad "prie Stalino buvo geriau".

Keliais sakiniiais

• Indonezijos vyriausybė paskelbė, jog bus išrinkta asamblėja, kuri išrinks valstybės prezidentą. Ten tęsiasi riaušės ir demonstracijos. Musulmonų būriai degina krikščionių bažnyčias ir mokyklas, o šie keršydamai puldinėja musulmonų maldos namus. Riaušės pareikalavo 44 žmonių gyvybių buvusioje Portugalijos kolonijoje – Rytų Timoro saloje.

• JAV ir kitos demokratinės šalys pažadėjo daugiau finansinės paramos palestiniečių planuojamai valstybei. Prezidentas B. Clinton per ateinančius penkerius metus pažadėjo po 500 mln. dolerių

kasmet.

• Nors Izraelio kareiviai dažnai žūna Libane turimoje devynių mylių pločio "saugumo zonoje" ir kareivių motinų organizacija reikalauja iš tos zonos pasitraukti, premjeras Benjamin Netanjahu paskelbė, kad jis laikys ten Izraelio kareivius, kad jie saugotų šiaurinę Izraelio sieną nuo teroristų.

• Prezidentas Bill Clinton kreipėsi į vyriausybės žvalgybos ir saugumo organizacijas, prašydamas nuspręsti, ar galima patenkinti Izraelio valdžios reikalavimą ir paleisti iš kalėjimo Izraelio šnipą Jonathan Pollard. Centri-

nės Žvalgybos agentūros direktorius George Tenet jau atsakė, kad jis pasitrauktų iš pareigų, jei tas Izraelio šnipas būtų paleistas.

• Kanadoje Kvebeko provincijos separatistų partijos pergalė rinkimuose užtikrina, kad ta partija surengs naują referendumą. Po jo Kvebeko provincija gali pasitraukti iš Kanados federacijos ir paskelbti nepriklausoma Kvebeko valstybe. Provincijos seimelyje iš 125 vietų atsisakymo šalininkai laimėjo 75 vietas. Tačiau referendumo dar nelaukiama, nes prieš atsisakymą pasisakė liberalai (Nukelta į 3 p.)

Redakcijos skiltis

GYVATYNAS

Šiomis dienomis Lietuvos nepriklausomybei opozicinės jėgos ir jų poziciją išreiškianti "žiniamaša" sukėlė didelį triukšmą. Girdisi kraupūs klyksmai:

– Raganų medžioklė! Kryžiaus karas! Kerštas!

– Susidorojimas su politiniais priešininkais, kitaminčiais, galimais varžovais būsimuose rinkimuose!

– Žmogaus teisių pažeidinėjimas! Skųskimės tarptautinėms organizacijoms!

Dar kiti iš pakampių šnypščia:

– Matai, tokiais veiksmais valdžioje esantieji bando atitraukti žmonių dėmesį nuo ūkinių problemų... Jie mėgina pataisyti pašlijusį savo autoritetą...

Treti, nutaisę "nepriklausomų", politiškai "neužsiangžavusių" pozą, akademiškai pamokslauja:

– Radikali politika Lietuvoje nedinga...

Kai kas (populiariesnis net ir už bažnyčią) samprotauja, lyg aiškindamasis su pačiu savimi: "Neskubėkime, palaukime, kol teisėjai išdėstys savo išvadas... Praėjo daug metų, gal čia būtų senų žaizdų draskymas? Viskas taip persipynę, susimaišę..." Matosi, kad jam ir pačiam visai neaišku: ar per daug skubama, ar jau pavėluota. Norėtų ir "tiems", ir "aniems" būti toks geras. Bet taip nebeįsivaizduoja, o keistų, švelnių tariant, sprendimų, vis daugiau ir daugiau.

Belaukiant, kol savaime viskas susitvarkys, tos tvarkos net pradžia nesimato. Nusikaltėliai ne tik siautėja, kaip ir anksčiau, bet dar labiau išžulėja. Vis labiau išpuikstantys klerikai su niekuo nebesiskaito. O ko čia bijoti? Vis tiek niekas nenubaus. Jei norėtų bausti, galima aiškintis, kad nusikaltimo įrodymai surinkti "nekorektiškais" būdais. Na, argi galima filmuoti, kaip vyr. gydytojas kukliai nusisuka į šoną ir dedasi nematančiu ligonio, į jo chalato kišenę dedančio vokalį su pi-

nigėliais? O gal jis ir tikrai nematė? Tada – nekaltas. Argi galima "sodinti" teisėją, kuri tik paprašė dovanos ir ją gavo? Juk ji dabar serga atminties praradimu! Tiesa, tos dovanos vertė nuostabiai atitinka sumą, kurią, kaip teigiama, gavęs politikas jau "sėdi". Ar galima bausti kapitoną, Argentinoje pradanginusių Lietuvos žvejybos laivus? Juk jis toks geras vyras, toks savas, neseniai tokį pat partibilietą nešiojęs. O jeigu, jį beteisiant, dar paaiškėtų, kad pinigėlius su kažkuriais "iš aukščiau" pasidalino? Kam tie nemalonumai?

Tai kodėl dabar staiga kilo toks triukšmas? Gal jau tikrai kažką iš "gerų vyrų" nuteisė? Ką jūs, net nesiruošę teisti! Tik pasiūlė nusikaltėli pavadinti nusikaltėliu... Tik atsargiai, "deklaratyviai" paklausė buvusių TSKP-LKP CK šulų, net neliesdami pulko jų parankinių:

– Gal, tamstelės, sutiktumėt koki penketą metelių bent į pačius aukščiausius valdžios postus nesibrauti? Gal pailsėtumėt kažkur nuošaliau? Na, susipraskit, kad nepatogu atkurtos Lietuvos valstybės viršūnėse sėdėti tam, kuris net iš jos atkūrimo minties neseniai tyčiojosi ir okupantui lenktis reikalavo.

Ne, anie niekada nesu-sipras... Pasinaudos viskuo, kad tik vėl valdžioje būtų. Remsis net tuo, kad dar nepavyko ūkio pilnai atkurti. Ieškos užtarėjų net tarp tų, kurie patikėjo jų įtikinėjimu "palai-kyti kuo glaudesnius ūkinius ryšius" su Rusijos imperija ir dabar bankrutavo. Nesvarbu, kad tie, kurie jų gražbylysių suvilioti, viską prarado, kai imperijos mafija išdą išvogė. Net ir Amerikos duotus milijardus nušvilpė...

Nepakeičiamieji valdytojai jau "nebeprisimena", kaip Lietuvos bankus žlugdė, įmones niokojo ir visus valstybės atkūrimo darbus stabdė. Kas LKP CK gyvatynui visa tai primins ir jį nuo tautos sprando nubloks?

Juozas Žygas

"Dirvos" gruodžio 1 d. numeryje rašiau: – "Tauta savo kankintojų ir žudikų iki šiol dar nenubaudė! Gaidžių šeimos žudikai lyg dėl akių buvo juokingai lengvai nubauti. Bet ir jų dėl nesuprantamų priežasčių buvo pasigailėta ir byla vėl naujam svarstymui perduota".

Beveik nespėjus "Dirvos" dažams nudžiūti, iš Vilniaus atėjo nauja žinia: "Vilnius, gruodžio 3 d. (BNS) – Vilniaus apygardos teismas buvusį "liaudies gynėją" Kirilą Kurakiną pripažino kaltu dėl genocido ir nuteisė jį kalėti 6 metus. Pritaikius Amnestijos įstatymą, 76 metų nuteistajam bausmė sumažinta 2 metais. Nuteistieji, kurie yra antros grupės invalidai, teismo salėje suimti nebuvo ir per 14 dienų teismo nuosprendį jie gali apskusti Apeliaciniam teismui".

Jų nusikaltimai buvo įrodyti teisme, remiantis liudinių parodymais ir dokumentais. Kirilo Kurakino vadovaujamas "liaudies gynėjų" būrys 1945 m. gegužės mėn. 17 d. Zarasų rajone, Salinių kaime išžudė nuo sovietinės armijos besislapstančio Leopoldo Gaidžio šeimą. Ar žudikai suteikė galimybę savo aukoms apeliuoti? Ar jų pasigailėjo? Matome, kad ne!

gavo 42% visų balsų, o nauja "jaunimo" partija – Demokratinė akcija – vadovaujama 28 metų politiko Mario Dumont, surinko 12%.

• Turkijos premjeru vėl pakviestas 73 metų Bulent Ecevit, nors jo partija parlamente yra tik ketvirta pagal savo narių skaičių. Turkijos kariuomenė išpėjo politikus, kad jie neišleistų į valdžią religinės Islamo partijos vadovų.

• Prie Rusijos finansinės krizės daug prisidėjo naftos kainų kritimas ir kitos žaliavos, kurią parduoda Rusija – aukso paklausos mažėjimas. Šiais metais daugiausia aukso pirkė Indija, JAV, Saudo Arabija ir Jungtiniai Arabų Emyratai. Jei 1996 metų pradžioje aukso uncija kainavo daugiau kaip 400 dol., tai šiuo metu už ją mokama mažiau kaip 300 dol.

• Lapkričio 30 d. Kazachstane baigėsi kandidatų į

AMNESTIJA?
UŽ KOKIUS NUOPELNUŠ?

Normaliai teisę į amnestiją turi gero elgesio kaliniai, kurie yra jau atlikę bent vieną trečdalį bausmės. Be to, amnestija negali būti taikoma nusikaltėliams, kurie dalyvavo genocido veiksmuose. Bet Lietuvoje viskas yra kitaip!

Kaišiadoryse, genocido veiksmais kaltinamas sribų vadas, teisme pasakė: – "Tokie buvo laikai". Teisėjas tuo jo argumentu patikėjo, ir jis tegavo tik trejetą metų. Dėl tokio nuosprendžio visi tyli, kadangi tie nusikaltimai buvo nukreipti prieš lietuvių tautą. Įdomu, kaip didžiausi rėksniai ir tarptautinė spauda reaguotų, jeigu A. Lileikis teisme pasakytų: "Tokie buvo laikai!"?

Daugeliui žinoma amerikiečių patarlė: "What is good for the goose, it is good for the gander." (Kas gerai žąsiai, gerai ir žąsinui). Bet, atrodo, kad lietuviams tai netaikoma. Ir tokie teismų sprendimai priiminėjami dabar, kuomet valdžioje yra taip vadinama dešiniųjų vyriausybė!

Dabar atsakykime į klausimą, kiek dabartinėje Lietuvoje yra verta žmogaus gyvybė? Jeigu šį klausimą bandytume nagrinėti piniginiu požiūriu, pasirodytų, kad ji labai mažai verta!

Nepriklausomybės akto signataras, buvęs Krašto apsaugos ministras A. Butkevičius už 15,000 dol. kyšio paimimą gavo 6.5 metų laisvės

atėmimo bausmę. Padalinę 15,000 iš 6.5, gausime apytiksliai 2307. Reiškia, vieni metai kalėjimo prilyginami 2307 dol.

Kadangi nuteistasis K. Kurakinas nužudė 4 asmenis ir tegavo tik 4 metus, tai rodo, kad už vieno žmogaus nužudymą jam skirti vieneri metai laisvės atėmimo. Sulyginus pastarųjų dienų faktus išsina, kad žmogaus gyvybė tėra verta tik 2307 dolerių! Tik tiek, kiek gerokai nudėvėtas automobilis.

Tad ir nebereikia stebėtis, kad tokia krašte, kur žmogus tevertas tik apdaužyto automobilio, vyksta tiek daug žmogžudysčių ir savižudysčių? Darosi aišku, kodėl jauni žmonės (su aukštųjų mokslų) masiškai iš Lietuvos bėga. Tie, kurie kraštui vadovauja, jeigu turi bent koki atsakomybės jausmą, turėtų liautis jos įvaizdį falsifikuoti ir patys šiuo falsifikatu tikėti. Jie turėtų realiam gyvenimui į akis pažiūrėti.

Negalima bedarbių masių vadinti tinginiais. Argi galima tuos, kurie prie Seimo palatinėse šalo, vadinti suklaidintais arba kontrabandininkų talkininkais? Kontrabandos šaknys ir jų talkininkai yra valdžioje! Liūdnos atminties A. Šleževičius buvo nors tiek atviras, kad pasakė: "Jeigu norime Lietuvą matyti turtinę, tai turime leisti kiekvienam keletą mėnesių munitinėse padirbėti."

Iš visur – apie viską

(Atkelta iš 2 p.)

prezidento postą registravimas. Savo kandidatūras iškėlė septyni asmenys. Jie privilejo įrodyti, kad gerai moka kazachų kalbą. Svarbiausias kandidatas yra dabartinis prezidentas Nursultan Nazarbajev, kuris vadovauja šiai valstybei dar nuo sovietinių laikų. Jo stipriausias konkurentas – buvęs premjeras Kazhegeldin. Rinkimai įvyks kitų metų sausį.

• JAV kareiviai Bosnijoje suėmė serbą, buvusį generolą Radislav Krstic ir perdavė jį tarptautiniam Hagos teismui. Jis kaltinamas Bosnijos musulmonų žudymu Srebrenicos srityje, kurioje jis vadovavo Bosnijos serbų kariuomenės 5-ajam korpusui.

• Jugoslavijos pasienio sargybiniai nušovė aštuonis albanus, kurie su ginklais bandė pereiti Jugoslavijos sieną iš Albanijos.

• Lapkričio pabaigoje Europoje pasirodė neįprasti šalčiai. Lenkijoje (ir Lietuvoje-red.) yra mirtinai sušalusių. Tarp jų daug benamių alkoholikų.

• Talibano fanatikams užgrobęs valdžią Afganistane, iš sostinės – Kabulo – išvyko daug šalpos organizacijų atstovybių. Ypač kenčia vaikų prieglaudos ir ligoninės.

• Londone įvyko tarptautinė AIDS dienos konferencija. Sveikatos organizacijos pripažįsta, kad Afrikoje ši liga jau tapo baisia epidemija. Aštuoniose Afrikos šalyse 25% vaikų dėl AIDS epidemijos neteko bent vieno iš tėvų. Didėja našlaičių skaičius. Prie viruso plitimo prisideda įvairūs karai ir kiti neramumai.

• Šiomet Kubos valdžia paskelbė Kalėdas nedarbo diena.

"Dirvai" – iš Kanados**Svarbūs lietuviškojo gyvenimo įvykiai****AUKSINĖ PARAPIJOS SUKAKTIS
LIKO PRISIMINIMUOSE**

Hamiltono Aušros Vartų parapijos klebonas, tėvas Juvenalis Liauba, kviesdamas visus parapijiečius į sukaktutinį – 50-mečio jubiliejų, primindavo, kad nė vienas, kuris norės dalyvauti, nebus atstumtas, kad visiems užteks vietos. Ir dalyvavo daugiau kaip 300 svečių!

Šventės suartina žmones. Ant prisiminimų stovi visa mūsų tautos istorija. Gal išliks ir šis Hamiltono lietuvių 50-mečio jubiliejaus minėjimas neužmirštas lietuvių gyvenimo istorijoje? Jis buvo gražiai atšvęstas šiemet, spalio 4 d. Net gaila, kad tokio didelio pasiruošimo reikalaujęs renginys prabėgo per keltą valandų ir liko tik prisiminimuose.

Vienus prisidėti pakvietė jubiliejaus rengimo komitetas, kiti gal ir patys pasisiūlė į pagalbą, bet visi drauge dirbo ir ruošėsi Aušros Vartų parapijos ir savo 50 metų gyvenimo Hamiltone sukakčiai. Visi žilagalviai – seneliai... Jie rinko senas fotografijas, prisiminimų aprašymus iš organizacijų, klubų bei draugijų veiklos ir teikė žinias parapijos 50-mečio leidiniui, kuris gerbiamo klebono rūpesčiu su Andriaus Gedrio pagalba išleistas ir išdalintas nemokamai visiems parapijiečiams. Šis leidinys – Marlay laidotuvių namų vadovybės dovana lietuviams. Hamiltono lietuvių katalikių moterų draugijos iniciatyva šventovėje buvo įstatytas vitražas parapijos steigėjo – prelato J. Tadarauško atminimui.

Auksinis parapijos jubiliejus prasidėjo iškilmingo-

mis šv. Mišiomis, kurias aukojo J.E. vysk. P. Baltakis, asistuojant viceprovincijolui tėvui Placidui Bariui ir Hamiltono parapijos klebonui J. Liaubai. Šv. Mišių metu buvo suteiktas sutvirtinimo sakramentas septyniems jauniems lietuviams. Turiningame pamoksle vysk. P. Baltakis vaizdžiai apžvelgė Hamiltono lietuvių parapijos iškūrimą, paminėjo jos steigėją – prelatą a. t. a. J. Tadarauską, įvertino lietuvių pastangas išlaikyti šią parapiją lietuviškoje dvasioje. Mišių metu giedojo parapijos choras, vadovaujamas muzikės Darios Deksnytės.

Po šv. Mišių lietuviai susirinko į Jaunimo centro salę, kur visų laukė turtingos vakšės ir koncertas. Jo programoje dalyvavo Hamiltono lietuvių meninės pajėgos: dramos teatras "Aukuras" (vadovė – Elena Kudabienė), parapijos choras ir vyrų sekstetas (vad. – K. Deksnys). Chorui akomponavo muz. J. Govėdas.

Pokylyje dalyvavo svečiai dvasiškai: J.E. vysk. P. Baltakis, viceprovincijolas P. Barius, prel. J. Staškus, tėvas Augustinas Simonavičius ir kun. K. Butkus. Svečius pristatė ir pokylio programai vadovavo radijo "Gintariniai aidai" vedėja Liūda Stungevičienė.

Tylos minute buvo pagerbti parapijos mirusieji. Gedulo žvakę uždegė pirmasis parapijos pirmininkas A. Pundžius ir ilgametis jos pirmininkas J. Stankus. Nuostabiai gražiai išpuoštoje salėje susirinkusius pasveikino pa-

rapijos tarybos pirmininkas J. Krištolaitis, Bendruomenės pirmininkas B. Mačys, prelatas J. Staškus, vysk. P. Baltakis, tėvas P. Barius, tėvas Augustinas Simonavičius, Hamiltono Aušros Vartų parapijos klebonas J. Liauba. Daug sveikinimų gauta paštu.

Nepagailėjo savo energijos ir sveikatos Hamiltono lietuviai, sulaukę parapijos auksinio jubiliejaus. Daug dėmesio skyrė D. ir B. Mačiai vaišių paruošimui, L. Paškus – svečių susodinimui ir bilių pardavimui. Ponių E. Bajoraitienės ir R. Pakalniškienės gražus salės papuošimas atkreipė visų dėmesį. Turbūt viso Hamiltono gėlės buvo salėje meniškai išdėstytos, papuošiant stalus, salės sienas, sceną ir šventovę!

Negalima užmiršti ir skanių tortų, pyragų ir pyragaičių, kuriuos sunešė Hamiltono lietuvių šeimininkės – viena už kitą gabesnės kulinarės. O visa tai suderino jubiliejaus rengimo komitetas: pirmininkas J. Krištolaitis, F. Poviliauskienė, A. Vaičiūnienė, J. Stankus, K. Deksnys, L. Paškus, E. Gudinskienė, S. Kareckas. Hamiltono lietuviai šio jubiliejaus proga puošė ir gražino šventovę, salę ir kiemėlį, kad susirinkę svečiai pajustų mūsų meilę lietuviškiems maldos ir kultūros namams – Jaunimo centrui ir Aušros Vartų šventovei.

Pasilieku su viltimi sulaukti tokio gražaus, o gal dar gražesnio – deimantinio lietuvių parapijos jubiliejaus.

J.L.S.

PASAULIS IR LIETUVA

* **JAV – UŽ NATO PLĖTIMĄ.** JAV Valstybės sekretorė Madeleine Albright Vokietijos laikraštyje "Sueddeutsche Zeitung" paragino plėsti NATO, nes tai padėtų ginti organizacijos narių interesus. "Naujosios narės neturi būti paskutinės", rašė ji. Be to, Albright paragino NATO plėtoti ir santykius su Rusija. NATO užsienio reikalų ministrai renkasi Briuselyje ir svarstys organizacijos vaidmenį XXI amžiuje. (REUTERS)

* **LIETUVA ATSILIEKA.** Įtakingo ekonomikos leidinio "Central European Economic Review" (CEER) metinėje ekonominių pasiekimų apžvalgoje Lietuva gavo vienu laipteliu aukštesnį vertinimą nei pernai. Pasak apžvalgos, tarp Vidurio ir Rytų Europos valstybių Lietuva užima 7 vietą, o praėjusiais metais buvo 8-oji. Tačiau kaimynės Estija ir Latvija užėmė atitinkamai 5 ir 6 vietas. (BNS)

* **VERTINIMAS.** Taline JAV ambasadorė Estijoje Melissa Wells susitikimo su Estijos Vidaus reikalų ministru Olari Taalu metu pareiškė susižavėjimą šalies vykdoma ne estų įtraukimo politika ir pasakė, kad ji nesupranta kitų šalių kritikos Estijos atžvilgiu šioje srityje. (BNS, INTERFAX)

* **OKUPACIJOS TĘSINYS.** Taline Rusijos vicepremierė Valentina Matvienko susitikusi su Estijos prezidentu Lennartu Meri pareiškė pageidavimą, kad Estija suteiktų pilietybę nepiliečių vaikams ir įvykdytų tarptautinių organizacijų reikalavimus, sakė ji. Pasak L. Meri, abiejų valstybių santykių raidai turės įtakos tai, ar Rusija pripažins demokratinio pasaulio pateiktą 1940 metų įvykių Estijoje įvertinimą. (INTERFAX, BNS)

* **RUSAI ĮSIPILIETINA LATVIJOJE.** Latvijos prezidentas Guntis Ulmanis, apsilankęs Kopenhagos universitete, sakė, jog didelę rusų mažumą Latvijoje "latviams sunku priimti psichologiškai, tačiau mes norime išplėsti integracijos procesą". Po to, kai įsigaliojo Latvijos pilietybės įstatymo pataisos, vien per dvi savaites 1769 šalies nepiliečiai pradėjo natūralizacijos procesą, tuo tarpu per dešimt mėnesių prašymų įgyti Latvijos pilietybę buvo gauta tik 3374. (REUTERS)

* **IMPERININKAI NORI SUSIVIENYTI.** Serbijos vicepremieras Vojislav Šešelį pranešė Rusijos Dūmos pirmininko pavaduotojui Sergejui Baburinui, jog Jugoslavijos parlamento aukštieji rūmai balsavo už tai, kad JSR parlamentas taptų nuolatinio stebėtoju Rusijos ir Baltarusijos Sąjungos parlamentiniame susirinkime. Grupės "AntiNATO" koordinatorius Sergejus Glotovas pridūrė, kad deputatai dabar aktyviai svarsto vieningos Rusijos, Baltarusijos ir Serbijos sąjungos sukūrimo idėją. (ITAR-TASS, INTERFAX)

* **RUSIJOS ARMIJĄ VARO IŠ MOLDOVOS.** Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija (ESBO), vienijanti 54 Europos šalis, nustatė šešių mėnesių terminą, per kurį turi būti pasirengta išvesti Rusijos armiją iš Moldovos. Baigiantis Osle vykusiai dviejų dienų konferencijai, ESBO užsienio reikalų ministrai pareiškė esą susirūpinę, kad nematyti pažangos, išvedant šiuo metu Moldovoje išdėstytas Rusijos pajėgas. Bendrame pareiškime raginama "per šešis mėnesius nuo Oslo susitikimo detalčiai paruošti ginkluotės, karinės technikos, amunicijos ir kitų kariuomenės atsargų išgabenimo grafiką". (MOLDPRES, REUTERS, ELTA)

* **NAUJA VALIUTA – EURAS.** 1999 metų sausio 1 d. Europos Sąjungos šalyse pradeda veikti vienas didžiausių šio šimtmečio projektų - vieninga valiuta – euras. Dar neaišku, kokia bus naujosios valiutos ateitis, nors visiškai įmanoma, kad jau netrukus pinigų rinkose euras konkuruos su doleriu. Euras taps vienuolikos valstybių valiuta. (DPA)

* **VOKIETIJOS POLITIKA PASIKEITĖ.** Vokietijos Užsienio reikalų ministras Joschka Fischer pareiškė, jog Europos Sąjunga negalės paskelbti jokio plėtimo tvarkaraščio iki 1999 m. pabaigos. Jis pavadino nerealiu anksčiau planuotą Rytų Europos šalių priėmimą į ES 2000 m. "Iki tol turės būti pradėtos būtinos ES struktūrinės reformos", – sakė J. Fischer. Jis vėl pakartojo sieksiąs, kad NATO paskelbtų, jog pirmoji niekad nepanaudos branduolinio ginklo. (DPA)

* **VOKIETIJA IR PRANCŪZIJA – PRIEŠ.** Europos Sąjungos užsienio reikalų ministrai susitikime Briuselyje nesusitarė, kada Latviją, Lietuvą ir Slovakiją galima būtų įtraukti į pirmąją kandidačių grupę. Prieš šių šalių įjungimą pasisakė Prancūzija ir Vokietija, už - Didžioji Britanija, Olandija, Austrija, Švedija, Danija ir Suomija. (BNS/AP)

* **PELNAS SVARBIAU UŽ GYVYBĘ.** Po to, kai buvo paskelbta, jog D. Britanijoje kasdien pradeda rūkyti 450 paauglių, šalies sveikatos ministras Frank Dobson ketina pateikti naujų pasiūlymų, kaip kovoti su tabako reklama. Pasak šaltinių sveikatos departamente, tabako firmoms kasmet reikia 120 tūkst. naujų rūkatorių, kurie pakeistų mirusius nuo susijusių su rūkymu ligų. (REUTERS)

Hamiltono lietuvių Aušros Vartų parapijos 50-mečio jubiliejaus iškilmėse. Iš kairės: klebonas Juvenalis Liauba, tėvas Placidus Barius, J. E. vysk. Paulius Baltakis ir jaunieji Hamiltono lietuviai, priėmę Sutvirtinimo sakramentą.

Kaip gyvena vaikai ir vaikaičiai?

KALIFORNIJOJE – PAS SAVIŠKIUS

Užsienyje leidžiamų lietuviškų laikraščių redakcijos nepraleidžia progos padėjuoti, kad vis mažėja skaitytojų. Uoliausi, o gana dažnai ir vieninteliai skaitytojai tebėra vyresnio amžiaus žmonės, kurių gretos neišvengiamai retėja. Bene apmaudžiausia, kad šių laikraščių beveik neskaito net veikliausių visuomenininkų vaikai. O juk dauguma jų visai neblogai supranta lietuviškai.

Tačiau pavartykime savo laikraščių puslapius ir paieškės, kodėl jaunesnieji jų neužsisako. Ar dažnai randate rašinius apie jų kasdieninį gyvenimą? O juk jis yra ne mažiau įdomus, negu vyresniosios kartos. Daugelis jaunesniųjų yra įgiję neblogą išsimokslinimą ir užima gana atsakingas pareigas, leidžia į mokslus savo vaikus, rūpinasi, kad jie išaugtų dori ir darbštūs. Taip, kaip prieš kelis dešimtmečius rūpinosi šiandieniniai žilagalviai.

Šiame numeryje pradėdame naują skyrių "Kaip gyvena vaikai ir vaikaičiai?" Žinoma, iš pradžių sunku tikėtis, kad šie labai užimti žmonės užvers redakcijas savo rašiniais. Tegu apie jų gyvenimą kol kas rašo tėvai ir seneliai, mamos ir močiutės. Laukiame Jūsų laiškų. O po kurio laiko, be abejonės, atsilieps ir jaunesnieji. Šiandien skelbiame pirmąjį šio skyriaus rašinį.

KALIFORNIJOJE – PAS SAVIŠKIUS

Aplankiau savo dukrą Viliją, žentą Alviną ir anūkes – Dianą ir Aleksukę. Jų šeima įsikūrusi dykumoje – Pinnon Hills, Mountain High papėdėje. Ten auga daugybė retai matomų augalų. Tarp jų išvydau ir Joshua medžius, kuriuos dar galima rasti tik Izraelyje. Kartais gali pama-

tyti kalnų liūtą, besikaitinanti prieš saulutę. Yra kojotų (coyoties), gyvačių, pulkai paukščių, zuikių. Gali sutikti net paukštį bėgiką (road runners).

Netoliese nuo maniškių sodybos plyti vadinamosios Mormon uolos. Jos didžiulės, baltos, su įvairių gamtos jėgų išskaptuotomis olomis. Gali po jas palaipioti. Aukščiau siose olose gyvena dideli paukščiai. Nuo kalno žiūrint atrodo, kad dangaus skliautai yra nesibaigiantys: vienoje pusėje – debesys, kitoje dangaus mėlynė, kuria kartais praplaukia koks debesėlis.

Maniškių namuose pilna visokių gyvūnų. Jie laiko du arklius, du šunis, dvi kates, smauglį, draugiškas žiurkes ir peles, kalbančią papūgą. O žuvis gyvena ir viduje, ir lauke – tvenkinyje. Aplink namus auga įvairiausi medžiai ir gėlės, žydi puikios rožės. Tačiau po visais augalais, net ir po vaismedžiais reikėjo išvedžioti po žeme vandens linijas.

Dukters ir žento darbovietė yra Los Angeles priemiestyje. Ji vadinasi "Dumora". Ši kompanija aptarnauja fabrikus, pristatydama ji juos įvairius įrankius bei reikmenis. Manieji patenkinti darbu.

Dukraitė Diana jau yra 14 metų. Ji neblogai mokosi ir daug dėmesio skiria sportui. Anksčiau jai patiko slidinėti ir dalyvauti slidininkų lenktynėse, o dabar ji žaidžia lauko tenisą ir jau yra priimta į "nationals" rinktinę. Todėl dabar Diana beveik visus savaitgalius praleidžia, važinėdama į varžybas.

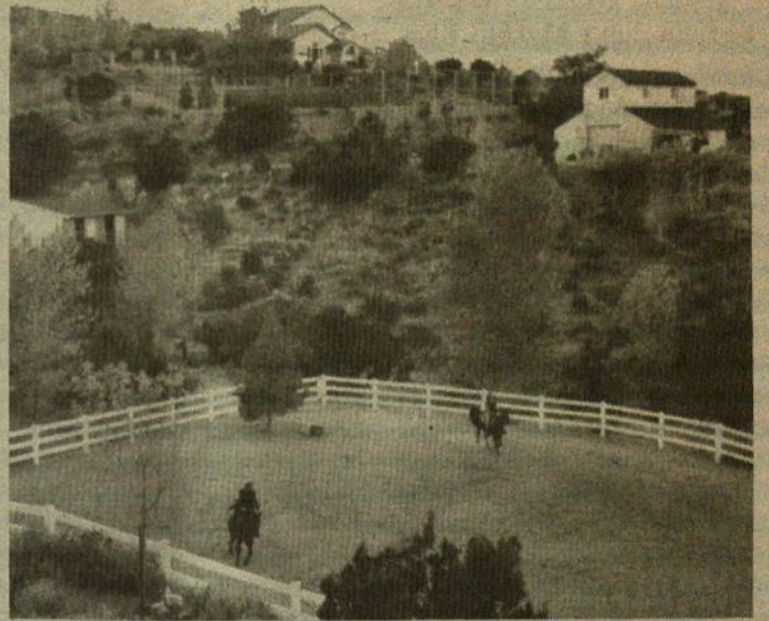
Teko aplankyti neseniai pastatytą Getty muziejų. Jį galima pasiekti tik traukinuku, kuris užveža į statų kalną. Ant jo stovi puikūs pastatai iš šviesiai rausvų nešli-

fuotų akmenų. Todėl ant jų galima atrasti ir lapų arba gyvūnų, kažkada ten nuo amžių kažkokiu būdu išspaudusių.

Bet ypatingai skiriasi tas muziejus savo darželiais, kuriuos suplanavo tikrai kūrybingi menininkai. Tie darželiai išdėstyti aplink visą muziejų ir net jo viduje. Net trečiajame aukšte! Vaikščiodamas po muziejų, seki, kur bėga vanduo. Jis tau tarsi parodo, kur eiti. Tas vanduo gali būti fontanas, kuris virsta upeliuku, paskui krinta į baseiną, kuriame visokiomis formomis išdėliotos žydinčios azalijos. Tas formas laikas nuo laiko keičia muziejaus prižiūrėtojai. O kitur ant violetinio žvyro pasodinti šimtai šviesių apvalių kaktusų. Yra ir laukai, kuriuose auga kitokių rūšių kaktusai.

Mane visur stebino išradimų. Pavyzdžiui, štai forma, primenanti augantį medį, bet jo kamienas – geležinis, o lapai – vijoklių, kurie auga tame kamiene ir žydi "medžio" viršūnėje.

Muziejus labai patogiai įrengtas. Visur – viduje ir lauke – yra valgyklos. Todėl čia galėtum praleisti visą dieną.

Sūnus Tomas ir dukraitė Diana joja ant arabiškų arkliukų. Aukščiau matyti dirbtuvės pastatas, dar aukščiau – gyvenamasis namas.

su visais daktarais ir atskrisdavo jo prižiūrėti.

Aišku, atsidūrus Kalifornijoje, prie Ramiojo vandenyno, taip ir traukia pasinerti į jo vilnis. Neiškentėme nepasimaudę ir šį kartą, nors lapkričio vanduo buvo vėso-

kas. Mažajai mano dukraitei Aleksukei – dar tik 6 metai. Ir jai patinka sportas. Ji žaidžia futbolą ir jau laikoma gera vartininke.

Dukra Vilija turi ypatingai galestiną širdį. Ji globoja savo brolių, kuris buvo smarkiai sužeistas automobilio avarijoje. Labai rūpinosi savo tėveliu, kuris po ilgos ligos mirė. Ji vis susisiekdavo

O žentas Alvinas yra toks žmogus, kuris viskuo domisi. Jis skraido lėktuvu, nardo jūroje. Viską moka pats pasidaryti ir pasistatyti. Kartą jam pasakiau:

– Alvinai, žiūrėk, kaip tu sunkiai dirbi. Gal geriau pasisamdytum?

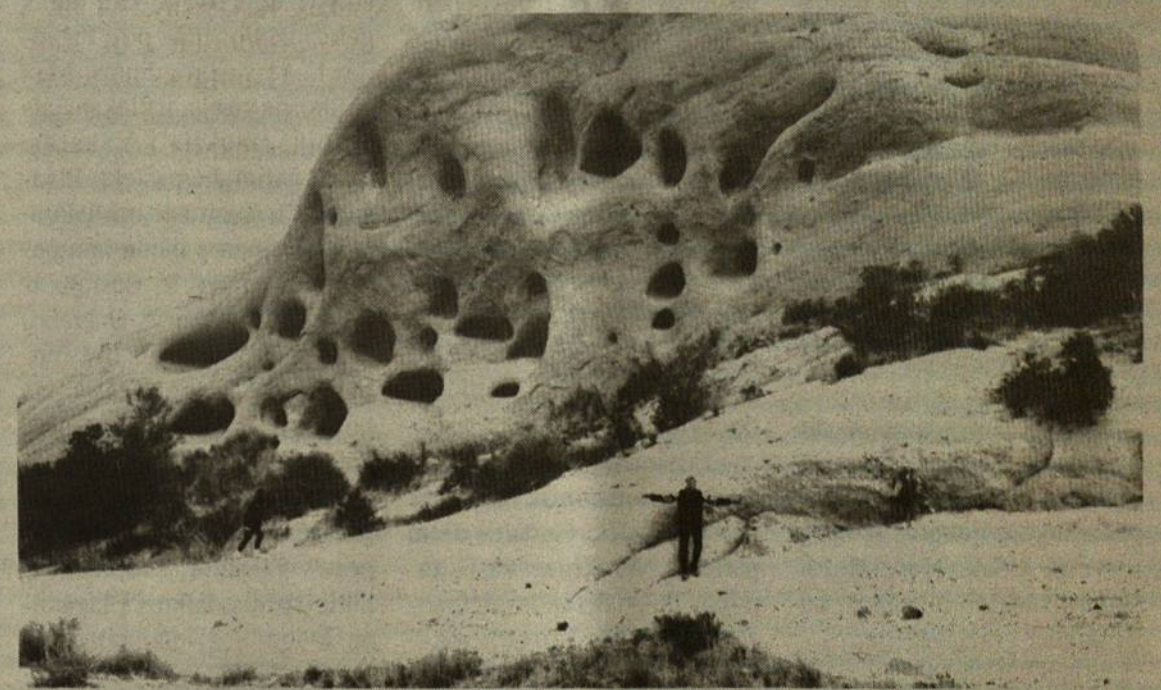
O jis atsakė:

– Dabar sunku, bet kitą sykį jau bus daug lengviau.

Abu – dukra ir žentas skaito "Dirvą". Daugiausia todėl, kad neužmirštų kalbos.

Kad ir gyvename toli vieni nuo kitų, bet mintyse visada esame arti.

Mama ir močiutė

Labai smagu laiptoti po Mormon Rocks. Kai kurios olos – nemažo kambario dydžio.

Joshua medžiai primena kaktusus. Prie jų stovi sūnus Tomas, kartu su manimi viešėjęs Kalifornijoje.

Getty muziejus. Šalia jo daug įvairiausių formos darželių. Autorės nuotraukos.

NUO ANDREIKÈNŲ IKI CLEVELAND, OHIO (Iš Leokadijos Balienės prisiminimų)

Vieną gražią 1920 metų birželio dieną Mykolo Kaušylės ir Veronikos Kaušylienės (Deveikytės) šeimoje gimė dukrytė, kuriai davė Leokadijos vardą. Keli mažyliai pasaulį jau buvo išvydę anksčiau. Dėkoju Dievui, kad leido man užgimti tokioje geroje šeimoje, kad galėjau augti labai gražioje aplinkoje – Andreikėnų vienkiemyje. Tai gražiausias gamtos kampelis! Tėviškę iš vienos pusės supo aukštai iškeltas geležinkelis su kasdien prapupsinčiais traukiniais. Sodyba buvo prisiglaudusi prie Talo upelio, kurio vandenys daug metų suko malūno girnas, o vėliau, įtaisius variklius, davė elektros šviesą visai sodybai. Aplink mūsų namus žaliavo sodai ir daržai.

Šeimoje augome aštuoni vaikai: penki broliai ir trys seserys. Vyriausias brolis Jonas 1936 metais išventintas į kunigus. Netrukus jis buvo paskirtas Pivašiūnų parapijos (Dzūkijoje) klebonu. Parapijiečiai jį labai mylėjo ir brangino. Sovietų okupacijos metu jis buvo ištremtas į Sibirą (Pečiorą). Stalinui mirus, kunigui Jonui buvo leista grįžti į Lietuvą. Iš pradžių jam teko glaustis įvairiose vietose, kol atsirado galimybė vėl grįžti į Pivašiūnus. Ten 1994 m. rugsėjo 29 d. jis mirė ir liko amžinam poilsui. Laidotuvėse dalyvavo Kaišiadorių vyskupas, daug kunigų ir gražus būrys tikinčiųjų.

Vyriausioji sesutė Apolonia ištekėjo už mokytojo Jono Grudžinsko, išaugino dvi dukras ir du sūnus. Vienas iš jų – Leonardas yra Lietuvoje žinomas rašytojas ir žurnalistas, daugiausia rašantis gamtos temomis.

Brolis Balys Kaušyla dirbo tėvėlių malūne. Prieš sovietams grįžtant į Lietuvą, jis pasitraukė į Vakarus ir dabar gyvena USA, Naugatuck, Conn. Išaugino du sūnus, kurie sukūrė gražias šeimas.

Trečiasis brolis Bronius, nuostabiai geras ir gabus berniukas taip pat ruošėsi dvasienei tarnybai. Tačiau 1944 m. liepos 15 d. buvusį Kauno kunigų seminarijos auklėtinį, klieriką Bronių Kaušylą nušovė Vilniuje siautėję Armijos Krajos smogikai. Tomis dienomis ši armija nužudė daug lietuvių, gyvenusių Vilniuje.

Ketvirtasis brolis Juozas, tarnavęs Lietuvos kariuomenėje, 1940-1941 m. rusams viešpataujant Lietuvoje, buvo suimtas ir įkalintas Vilniaus Lukiškių kalėjime. 1941 rusai, prieš išbėgdami, politinius kalinius išsivežė į Rusiją ir ten sušaudė.

O aš nuo mažų dienų mėgau piešti, gerai deklamavau ir vaidinau scenoje. Kartą, kai buvau dar visai mažytė, klausydamiesi mano deklamavimo per Motinos dieną, žmonės net apsiašarojo.

Baigusi Utenos gimnazijos 8 klases ir išlaikiusi konkursinius egzaminus, 1940 metais buvau priimta į Vilniaus Dailės akademiją. Pirmais studijų metais turėjome praeiti bendrą kursą, o po to pasirinkau tapybą. Širdžiai artimiausi dalykai buvo portretas ir gamtovaizdžiai. 1943 m. vokiečių valdžiai uždarius visas Lietuvos aukštąsias mokyklas, dalis studentų slapta tęsėme studijas Vilniaus Meno muziejaus patalpose. Kiekvienas studentas turėjo to slaptojo kambario raktą. Visa tai paruošė dail. A. Valeška, kuris kartu buvo šio muziejaus direktorius ir vadovavo mūsų studijoms.

Prisimenu kai kuriuos savo buvusius mokytojus ir profesorius. A. Gudaitis dėstė piešimą, A. Šturmanas – tapybą, P. Aleksandravičius – skulptūrą, M. Vorobjovas –

1947 metais Stuttgart Bad Cannstatt. "Bevaikščiodami po Karaliaus parkus, svajojome apie mūsų vedybas..."

dailės istoriją, J. Virakas – šriftus, prof. J. Vienožinskis – tapybą, P. Valius – grafiką, H. Petrulis – tapybos technologiją, dr. S. Pavilionis – plastinę anatomiją, B. Cicėnas – perspektyvą, H. Jacinienė – dailės istoriją, prof. P. Galunė ir A. Mikėnaitė – lietuvių dailės istoriją. Meno muziejuje įrengtoje A. Valeškos studijoje jos šeimininkas dėstė piešimą ir tapybą.

1944 birželįje mano sesutė – medikė Veronika iš Vilniaus išvažiavo į tėviškę – Andreikėnus. Ją išlydėdama pažadėjau, kad išvažiuosiu sekančią dieną, nes dar turiu susipakuoti. Deja, kitą dieną geležinkelio tiltas prie Pabradės buvo susprogdintas. Man beliko su visais, paliekančiais Vilnių, trauktis į Vakarus. Buvo galimybė pasiekti Pivašiūnus ir susirasti brolių kun. Joną. Po poros dienų jam paskambino pulk. B. Basiulis iš Alytaus ir paklausė, ar klebonas nenorėtų trauktis link Vokietijos. Kunigo atsakymas buvo toks: "Ganytojas negali palikti avis vilkams! Negaliu išvykti..." Tačiau man brolis patarė ruoštis į kelionę. Po poros valandų, susikrovusi būtiniausius daiktus į lagaminą, klebonijos vežimu jau riedėjau į Alytų. Dar po trejetos dienų alytiškių pilnas sunkvežimis pasuko Vištyčio link. Drauge su jais išvykau ir aš. Ten laukėme keletą parų, kol vokiečiai leis pereiti sieną. Vištytyje susitikau Stefaniją ir Henriką Stasus. Abu – tokie jauni ir gražūs. Kartu ėjome ieškoti, kur galėtume nusipirkti duonos.

Atsidūrusi Vokietijoje, iš pereinamosios stovyklos aš kartu su Petronele Basiulienė (minėto pulkininko B. Basiulio žmona) ir jų jaunesniu sūnumi Algiu turėjome galimybę pasiekti Heydebreck. Ten mus priglaudė maloni vokiečių Bohner šeima. Tai buvo mano brolio kun. Jono bičiuliai, nemėgę nacių. Ten gyvenome, kol prasidėjo labai smarkūs bombardavimai. Tada gavome leidimą išvažiuoti į Austriją. Kai atrodė, kad šią šalį gali pasiekti rusų kariuomenė, aš su dr. Leimono šeima išvykau į Vokietijos šiaurę – Waren Muritz. Rusams besiantinant prie Berlyno, vėl traukėmės į vakarus, kol pasiekėme britų zoną.

Netrukus pasibaigė karas. Per spaudą gavau žinią, kad manęs ieško brolis Boleslovas. Jis gyvena amerikiečių zonoje. Gavusi leidimą kelionei, išvykau pas jį į Švabiją. 1947 m. nusikrausčiau į Stuttgart-Bad Cannstatt ir užsiregistravau į Freie Kunst Schu-

le. Kartą pašte susitikau lietuvių vaiką Mečį Balį, gyvenusį kaimynystėje. Jis tuo metu gilino mechanikos studijas Stuttgart technikos institute. Mečys pasipasakojo, kad Lietuvoje gyveno Skapiškyje, mokėsi Skapiškio ir Kupiškio mokyklose, o vėliau studijavo Kauno aukštesniojoje technikos mokykloje. Jis turėjo tris brolius: dr. Stasį, Anicetą ir Vytautą. Stasys gavo ekonomikos daktaro laipsnį Innsbruck'e, Austrijoje. Anicetas gyvena Amerikoje, o Vytautas liko Lietuvoje.

Mečys daug pasakojo ir apie savo gerus tėvelius. Jo tėvelis Lietuvoje dirbo traukinio konduktoriumi. Taip besikalbėdami apie save ir savo tėviškes, apie Lietuvoje buvusį gyvenimą, nejučia susidraugavome ir 1948 m. lapkričio 23 d. ten pat Stuttgart'e – Bad Cannstatt'e susituokėme.

1949-aisiais atvažiavome į USA, į Manchester, New Hampshire pas mano pusseserę Anną Gillis (Oną Gillienę), kuri jau seniai Amerikoje gyveno. Vienus metus studijavau Manchester Institute of Art. 1950-aisiais gimė mūsų pirmasis sūnus Leonas. Po metų persikėlėm į Grand Rapids, Michigan, kur gyveno Mečio brolis Stasys Balys. 1953 m. atsikraustėme į Cleveland, OH ir čia pamazų įsikūrėme. Mečys ilgai dirbo "Chesapeack and Ohio Railway Co. Research". Jis suprojektavo vagoną, kuris galėjo važiuoti geležinkelio bėgiais ir greitkelio. Nuo geležinkelio pereidamas į plentą, toks vagonas pakeičia ratus: pakeičia tuos, kurie pritaikyti važiavimui bėgiais, ir nuleidžia kitus – tinkamus nebėginiam keliui. Paskui dvylika metų Mečys dirbo "Cleveland Public Utilities", "Water Engineering" skyriuje. "Cleveland Public Utilities" direktoriumi ilgą laiką dirbo a.a. Raimondas Kudukis. 1984 m. Mečys išėjo į pensiją.

Nemažai laiko ir jėgų buvo skirta lietuviškai visuome-

(Nukelta į 7 p.)

Čiurlionio namuose (Magnolia Dr., Cleveland), daugiau kaip prieš 20 metų. Iš kairės: Mečys Balys, Elena Razmienė, Alfonsas Mikulskis, Leokadija Balienė dr. Adolfas Damašis, prof. V. Vardys. Stovi dr. Antanas Razma.

1949-50 metais Leokadija Balienė – Manchester Meno instituto studentė.

IŠ LIETUVOS SUGRIŽUS

(Pabaiga. Pradžią žr. 47 nr.)

Užėjome į terapijos kambarį, kuriame radome įvairios įrangos kūno mankštai. Jau nesniems yra mokyklėlė. Joje diegiami skaitymo, rašymo, skaičiavimo ir kiti įgūdžiai.

Vadovė Laima mus nustebino sakydama, kad kasmet pensionate atšokamos ketverios ar daugiau vestuvių. Čia pat ji pasiūlė aplankyti neseniai susituokusią porą – Marytę ir Rolandą. Abu – apie 30 metų, netikėtai užklupti, nedrąsiai atsakė į keletą klausimų. Abu – su nedidele psichine negalia. Kitame kambaryje aplankėme moterį. Išvydome daug nuostabiai kruopščiai jos sukurtų meno dirbinių, tvarkingai išdėstytų ir pakabintų ant sienų.

Į pensionatą kas mėnesį atvyksta įvairios meno grupės, ansambliai, kurie labai praskaidrina globotinių vienatvę. Matėme ir biblioteką, į kurią pristatoma net 20 įvairių laikraščių. Po to mus nuvedė į koplyčią. Ji neseniai gana skoningai įrengta: kuklus altorius, kėdės, klaupyklos, elektriniai vargonai. Saulės šviesoje nuolat žaidžiantys daugiaspalviai vitražai net akį veria.

Stabtelėjęs pagalvojau, kad viskas, ką čia matėme, reikalauja daug lėšų ir darbo. Mūsų vadovė Laima Žilinskienė atskleidė šią "paslaptį". Karo audrų vėtomas ir mėtomas vienas Utenos žemietis – Romualdas Sinius atsirado Olandijoje ir po karo tapo jos nuolatinio gyventoju. Čia jis pasiliko, sukūrė šeimą ir neblogai išsikūrė. Žlugus sovietinei Lietuvos okupacijai, R. Sinius ryžosi kuo nors prisidėti prie savo gimtojo miesto gerbūvio. Atkūrus nepriklausomybę, jis buvo paskirtas Lietuvos generaliniu konsulu Olandijoje. Nuo 1992 metų jo dėka prasidėjo Utenos ir Leidšendamo miestų bendradarbiavimas. Kasmet iš Marienparko pensionato atke-

liauja po keletą talpintuvų labdaros: virtuvės įrangos, specialių lovų, invalidų vežimėlių, baldų, aparatūros, rūbų ir t.t. Įsteigtas fondas "Help Utenos Pensionatas", kuris telkia šią labdarą ir pinigines aukas. K. Siniui suteiktas Utenos garbės piliečio vardas. Jis su žmona Karla čia dažnai lankosi ir abu jau mato gražius savo pastangų vaisius. Pensionato žmonės jį vadina gėrio šaltiniu ir yra dėkingi už tai, kad likimas jį suvedė su Utenos nuskriaustaisiais.

Viešnage buvusiuose kompartijos rūmuose

Vieną pavakarių po pasikaitų mūsų administratorė niujorkietė Giedrė Stankūnienė pranešė, kad esame pakviesti aplankyti Utenos muzikos mokyklą. Kadangi buvo mokinių vasaros atostogų, tai ir nesitikėjome daug ko išgirsti. Bet tikrai nustebome, kai įžengę salėn, išvydome nemažą būrį jaunųjų atlikėjų, jų mokytojų ir svečių. Išgirdome įvairių instrumentų muzikos atlikėjų: akoerdeono, fleitos, klarneto, fortepijono, saksofono, smuiko ir vargonų. Jaunieji menininkai mums pagrojo net 14 kūrinių. Žavėjo atlikėjų laisvai besiliejančios skambesiai, neblogo garso kultūra, techninis pasiruošimas ir muzikavimo interpretacija. Visiems jiems akompanavo mokytojos.

Šią mokyklą uteniškai vadina "skambančiu namu". Jame – 266 mokiniai. Mokyklos direktorė – Janina Barčienė. Čia galima mokytis groti klarnetu, saksofonu, birbyne, kanklėmis, akordeonu, smuiku, fortepijonu, gitara, studijuoti dainavimą. Auklėtiniai dalyvauja įvairiuose renginiuose. Jauki koncertų salė, gražiai įrengtos klasės. Sovietinės okupacijos metais šis pastatas buvo komunistų

Julius Veblaitis

partijos būstinė...

Koncertas mums buvo tikra dvasios atgaiva. Patirti įspūdžiai liko ne vieno klausytojo atminty, o kai kam ir kvapą užgniaužė.

Lankome Utenos apylinkes

Vieną laisvesnę pavakarių autobusas mus nuvežė į Leliūnų kaime esančią šv. Juozapo bažnyčią. Atėjęs jaunas mažo ūgio kunigas mielai aprodė vidų ir papasakojo bažnyčios istoriją. Tai mūrinė, berods 1938 metais pastatyta, graži dvibokštė bažnyčia. Šalia yra ir klebonija. Tvarkingai aptvertas šventorius.

Kadangi Lietuvoje žmonės savo mirusiųjų kapus labai gerbia ir prižiūri, tai ir mes užsukome į šio nedidelio miestelio kapines. Ir tikrai čia išvydome įvairiausių rūšių gėlėmis bei žolynais papuoštus kapus su gana įdomiais antkapiais bei kryžiais – mediniais ir geležiniais. Beskaitant pavardes, išsiminė dažniau pasikartojanti Lauciaus pavardė.

Išėjus iš kapinių, ekskursijos vadovas mums pasiūlė aplankyti Leliūnų apylinkėje pagarsėjusį puodžių – keramiką Valiųšį. Mes susidomėjome ir nepamėtome, kaip dardėdami siauru kaimo keliuku greitai atsiradome jo sodyboje.

Puodininkystė yra ne tik amatas, bet ir menas. Jis nuo seniausių laikų buvo paplitęs visose sėsliose tautose. Kieime mus pasitiko jaunas, simpatiškas šeimininkas. Aplink daug vaismedžių ir daržovių lysvių. Erdvus gelsvų plytų namas švietė iš tolo ir bylojo apie tvarką. Savininkas pirmiausia aprodė savo puodų gamyklą ir, prisėdęs prie elektra varomo sukamojo rato, atskleidė, kaip per keletą minučių jo rankose iš molio gabalo sukuriami įvairių formų ir dydžių puodai. Čia pat jis parodė ir krosnį, prikrautą įvairių rūšių puodų, jau paruoštų išdeginimui. Jie krosnyje kaitinami nuo 12 iki 24 valandų. Po to puodai glazuruojami. Jų meninė išraiška priklauso nuo medžiagos rūšies ir paviršiaus apdailos. Išdegtų dirbinių paviršius kartais dažomas arba lakuojamas.

Pasiteiravus, kiek puodų jis pagamina, Valiųšis atsakė, kad kasdien prigamina daugiau kaip šimtą, įvairių dydžių ir spalvų. Puodžius juos veža į Vilniaus ir kitų miestų parduotuves ir taip neblogai pragyvena. Buvo tikrai malonu stebėti taip optimistiškai nusiteikusį, darbštų žmogų.

Daugelis iš mūsų už nedidelę kainą nusipirko jo gamybos dirbinių. Du nupirkau ir aš. Juos laimingai parsivežiau į namus.

Vakaras buvo toks šiltas, saulėtas ir ramus, kad mums dar taip nesinorėjo grįžti į savo bendrabutį. Kelionės vadovas pasiūlė aplankyti medelyną. Siaurais pamiškės keliukais pasiekėme vienkiemį. Nemažame plote išsikūrus specializuotas ūkis, kuriame auginamos įvairios gėlės, medeliai, dekoratyviniai krūmai ir vaismedžių sodinukai. Viskas čia nuostabiai sutvarkyta ir prižiūrima. Išrikiuotos gėlių bei krūmelių lysvės atrodė, kaip vešliai žaliuojantys laukai. Kai kurie dekoratyvi-

niai augalai, matyt, buvo hibridai. Jie akis tuoj patraukė baltų, žalių, gelsvų ar rausvų žiedų spalvomis. Patys jauniausi sodinukai auginami šiltnamyje.

Sužinojome, kad šio gražaus ūkio savininkai yra viena dar gana jauna šeima. Užaugintus medelius ir dekoratyvinius krūmus jie veža į Vilnių ir tuo užsitikrina sau pragyvenimą. Dažnai girdint verkšlenimus, šį kartą mums buvo tikrai malonu matyti tokius darbščius ir ryžto kupinus Lietuvos žmones. Šia išvyka buvome labai patenkinti, nes pamatėme, kaip entuziazmu ir savo rankų darbu, nors ir neturint brangios įrangos, galima kurti sau geresnę ateitį.

Neseniai atvykusiems į Ameriką IMIGRANTAI IR PABĖGĖLIAI

Raimonda Mikatavage
2

Palaipsniui įgydami finansinę nepriklausomybę, privalėsite apmokėti savo sąskaitas. Svarbiausios, kurias reikia apmokėti laiku, yra šios: gyvenamo ploto nuomos, komunalinių paslaugų (vandentiekio ir elektros), mokesčiai už telefoną bei skolos už automobilį įmokos. Jas laiku apmokėdami, pradėsite kurti pasitikėjimą kreditui gauti. Jeigu nuspręsite pirkti namą ar ateityje prašyti paskolos, bus atsižvelgiama į tai, kaip mokėjote šias sąskaitas, jeigu neturite kitos kredito istorijos. Saugokite visus mokėjimų kvitus ar atitinkamas jų kopijas, kuriose nurodyta mokėjimo data.

Mokėkite patys sau

Dabar, kai jums paaiškinta, kad svarbias sąskaitas visada reikia apmokėti laiku, pridėkite dar vieną svarbią sąskaitą – mokėkite sau. Ką bereikėtų pirkti, kiek pinigų bebūtumėte skolingi, atidėkite 10% savo mėnesio algos. Tai yra vienintelis būdas užsitikrinti saugią finansinę ateitį.

Sisteminga ir reguliari investavimo programa – tai patikimiausias būdas išsiugdyti pasitikėjimą ir sukaupti lėšas, kurių prireiks, kad galėtumėte Amerikoje įgyvendinti savo svajones. Jeigu turėsite

pakankamai valios taupyti, jos užteks ir siekiant daugybės kitų tikslų.

Bankai ir kredito unijos (kooperatyvai)

Tik pragyvenusi daugelį metų šioje šalyje, aš tiksliai išsiaiškinau, kas yra kredito unija (kooperatyvas). Tai – finansinė institucija, veikianti panašiai, kaip bankas, tačiau teikianti daugiau lengvatų. Daugumoje bankų reikia mokėti aptarnavimo mokestį už čekių sąskaitą (*checking account*), nemaža bankų netgi ima mokestį ir už taupymo sąskaitą (*saving account*), už pinigų išdavimo automatų (*automated teller machine*) paslaugas, o kartais net ir už kasininkų paslaugas. Kredito kooperatyvai yra parankesni, nes dažniausia teikia nemokamas bankines paslaugas. JAV bankai dažnai reikalauja, kad jūsų sąskaitos likutis nebūtų mažesnis už tam tikrą sumą (vidutiniškai – 300 dolerių), o kredito kooperatyvuose jūsų sąskaita nebus uždaryta, kol joje bus ne mažiau kaip 5 dol. Dauguma kredito kooperatyvų moka palūkanas už likučius ir čekius, ir taupymo sąskaitose, siūlo kredines korteles ir paskolas už mažesnes palūkanas. Jei tik turite galimybę – per savo darbdavį, universitetą, bendruomenę ar giminaitį – įstokite į kredito kooperatyvą, net jeigu jis yra ir kitoje valstijoje. Pavyzdžiui, aš gyvenau Maryland valstijoje, tačiau įstojau į kredito kooperatyvą, esantį Pennsylvania valstijoje. Visus sandorius atlieku telefonu arba paštu.

Yra daug kredito kooperatyvų, kuriuos įsteigė tautinės bendruomenės.

(Tęsinys – kitame numeryje)

NUO ANDREIKĖNŲ IKI CLEVELAND, OHIO

(Atkelta iš 6 p.)

ninei veiklai. Mečiui kurį laiką teko būti Lietuvių inžinierių sąjungos pirmininku. Vieni metu jis taip pat vadovavo JAV LB Klyvlendo apylinkės valdybai. Man teko dalyvauti dailės darbų parodose, prisidėti prie kitos visuomeninės veiklos.

Ir štai lyg ir nepajutome, kaip mudu su Mečiu praleidome kartu net penkiasdešimt metų. Mes išauginame ir išleidome į mokslus tris vaikus: sūnų ir dvi dukras. Baisus smūgis mums buvo dukters Romos liga ir mirtis. Ji buvo tokia maloni, gabi ir

darbšti, studijavo politikos mokslus ir tuo pat metu dirbo. Deja, visos pastangos ją išgelbėti buvo nesėkmingos. Antroji dukra Rita gerai mokėsi, studijavo ispanų kalbą Ursuline College. Po to ji du metus dėstė Akrono universitete ir ten įgijo magistrės laipsnį. Ji sėkmingai dirba pedagoginį darbą, yra mėgiama mokinių ir bendradarbių, aktyviai dalyvauja mūsų lietuviškojo telkinio gyvenime. Susilpnėjęs mūsų sveikatai, Rita mums yra lyg Angelas sargas.

PASIVAİKŠČIOJIMAI PO ŽALIUOSIUS RŪMUS

Orinoko avantiūra

Jonas Dunduras

37

Yanomami žemėje

Savaime suprantama, kad netikėto ir, sakyčiau, originaliai apsirengusių merginų vizito atveju reikia parodyti atitinkamą arba pagal dabartinęje Lietuvoje praktikuojamą žodyną – "adekvatų" dėmesį gražiajai lyčiai, jeigu nenorime savo abejingumu jas įžeisti. Visos moterys mėgsta dėmesį! Bet šiuo atveju mano dėmesys įgavo ir praktiškos reikšmės, nes jos, mane apžiūrėjusios ir, tikriausia, neišsiginčijusios, savo susidomėjimą staiga nukreipė į kažką vertingesnio – į mano atsargų bei reikmenų dėžes ir maišus. Šio stipraus patikrinimo sukelti garsai ir klegėjimas išbudino visą mano igulą – Coyote, Joaquin ir vertėją, kurį misionieriai man pristatė kaip Pedro. Sėdėdamas hamake ir tikrindamas iš vakaro nerūpestingai ant žemės paliktus batus (ar tik juose koks

nors skorpionas nelaikia beaunamos kojos), stebėjau abi merginas. Jų amžius, bent jau man neįsėjamas, buvo kažkur ankstyvųjų "keliolikos" metų riboje, nes jos neturėjo su savim vaikų. Ūgiu buvo tarp keturių su puse ir penkių pėdų – kaip ir dauguma Yanomami. Akių ryšys tarp mūsų neužsimezgė: jų žvilgsnis, kaip ir daugelio laisvųjų džunglių indėnų, buvo neraminančiai keistas – be aiškios krypties, sukoncentruotas ar kažkur prieš mano veidą ar net toliau – už mano pakaušio – neišskaitomas ir neįsėjamas. Niekada nežinau, kas po to žvilgsnio seks: ar šypsena ar mačėtė, peilis, buožė ar strėlė. Apčiupinėjusios ir nagais pakrapščiusios mano rūbus, ypatingai daug kišenių turinčią mano keliauninko liemenę, merginos nukreipė dėmesį į mano kompanionus. Coyote, atidžiai abi pastudijavęs, juokais nutarė abi parsivežti į Puerto Ayacucho. Jam pastebėjau, jog tai galėtų išsivystyti į dvipatystę – bigamiją.

– Bigamija, monogamija! Koks skirtumas? Bigamija reiškia, kad viena žmona yra per daug. Monogamija – tas pats! – su šypsniu pafilosofavo Coyote, pakutendamas vieną iš jų.

Vertėjas Pedro, apklausinėjęs abi, paaiškino, kad jos yra atėjusios iš netolimo kai-

melio, esančio gal tik už kokių puskiometrio. Vakar jos girdėjo artėjančią ir vėliau nutilusią mūsų laivo variklio burzgimą, todėl nusprendė, jog būsime apsistoję šioje pašiūrėje. Merginos sakė, jog greitai susilauksime daugiau žingeidžių svečių. Tai mus paskatino greitai ruošti pusryčius, jiems parenkant specifinį meniu, nes juos neišvengiamai teks valgyti neišvengiamų svečių akivaizdoje, saugantis nesukelti jų apetito.

Upėje kelionės metu mes visada valgome, kada tik norime. Atsidarome skardinę "Spam" ar "Corned Beef", vokiškų konservuotų dešrelių, tūnos, sardinių. Populiarus užkandis yra "Deviled Ham" – košės pavidalo kumpis iš mažų skardinėlių, užteptas ant sausainių. Maisto turėjau pakankamai visiems mums, nes juo apsirūpinau dar Puerto Ayacucho. Ten dėl nuolat prakeliamųjų misionierių ir įvairių gamtos mokslų žmonių, o taip pat ir dėl aukso ir deimantų ieškojų poreikių, konservuoto ar kitokio ilgai išsilaikančio maisto produktų pasirinkimas buvo gana platus. Geriamo vandens turėjome daug, bet jo suvartojome stebėtinai mažai, nes upės vanduo ir greičio vėjas mus vėsino iki normalios savijautos. Kas kita buvo, išlipus krantan. Dienos temperatūra sausame sezone čia siekė virš 90 F. Kaip jau anksčiau minėjau, Tama-Tamoje ir Esmeraldoje, man nepasiėmus vandens ir per daug pasitikint, jog iškęsiu be jo, teko skubiai ieškoti, o gavus stebėtis, koks skanus gali būti labai šaltas, ką tik iš misionieriaus šaldytuvo išimtas vanduo šiame aukštų temperatūrų pragare. Nuobodų vandens skonį pajvairindavau kokio nors limonado ar "Gatorade" milteliais ir "Nutrasweet" tabletėmis.

Atrodė, jog esame pakankamai apsirūpinę maistu kelionei į abi puses. Bet susitikus su indėnais, ta pakankamumo būklė gali labai lengvai – per porą dienų – pasikeisti į didelį trūkumą, jeigu, pavyzdžiui, keturiasdešimties indėnų stovykla susidomėtų mano konservais, ryžiais ir spalvotais, saldžiais vandeniomis. Ta problema iškyla santykiuose su daugeliu indėnų giminių, o ypatingai su turinčiomis agresyvią, karingą reputaciją. Beje, to Yanomami turi net per daug. Jau pats Yanomami vardas reiškia žiaurys, narsius žmones. Kas ketvirtas Yanomami miršta labai periodiškose savitarpio kovose – kaimas prieš kaimą, grupė prieš grupę. Tokių kovų priežastimi kartais būna tik bananų kekė. Agresyvumas pasireiškia įkyriu apžiū-

rinėjimu, prašymu arba tiesiog griežtu reikalavimu jiems patinkančio daikto bei jų dėmesį sukėlusio kokio nors valgio. Tai vyksta ne dėl alkio – Yanomami tikrai nebadauja – bet dėl jų užsispyrimo patenkinti savo žingeidumą.

Apie tai žinojau, bet dar papildomai pasiteiravau pas Tama-Tamos misionierius ir gavau iš jų patarimų, kaip elgtis su Yanomami panašiais atvejais. Coyote ir Joaquin, kurio Makiritari giminė buvo Yanomami kaimynai, apie tai irgi gerai žinojo. Yanomami baurisi minkštais, košės pavidalo ir tam tikros spalvos valgiais, kurie jiems atrodo panašūs į džunglių gyvūnų išmatas. Tai grupei priklauso žemės riešutų sviestas – "Peanut Butter" bei dažnai mūsų lentynose sutinkamas ir kaip Hors d'Oeuvres mėgstamas anksčiau minėtas "Deviled Ham." Kreivai žiūrima ir į "Corned Beef". Su dideliu humoru, bet labai atstumiančiai jie žiūri į dešreles. Jiems atrodo, jog mes gardžiuojamės intymiomis, nevalgomomis beždžionių patinų kūno dalimis. Yanomami taip pat šalinasi nuo vadinamojo "Tomato Catsup", kuris jiems primena tirštą kraują.

Visa tai turint tą omenyje ir abejoms merginoms atidžiai stebint, mūsų pusryčiai susidėjo iš kavos, sausainių su "Deviled Ham" ir iš konservuotų dešrelių. Indėnės pirštais rodė į šiltame vandenyje plaukiojančias, šildomas ir besivartančias dešreles ir klykė – iš nuostabos ar juoko – apie tai buvo sunku spręsti. Pavaišinau jas sausainiais, kurie, atrodo, joms patiko. Iš anksto žinodamas jų reakciją, mostu pasiūliau puode plaukiojančių dešrelių. Gaila, bet nebuvo galimybės fotografuoti užfiksuoti jų pasibaisėjimo grimasų.

Mums besigardžiuojantais, anot indėnų pasibaisėtiniais patiekalais, pastogėn įžengė dar dvi moterys. Įstri-

žai – nuo dešiniojo peties iki kairiojo klubo, joms kabėjo plati, austa, medvilninė, "O" raidės formos juosta, lyg tai kilpa, kurioje, kairįjį motinos klubą apsižergęs sėdėjo mažas vaikas. Koks stebėtinai paprastas ir efektyvus būdas nešiotis vaiką ir turėti abi laisvas rankas! Man tuo besistebint, viena jų išsitraukė vaiką iš kilpos, pasodino ant žemės, užsidėjo juostos – kilpos pradžią ant kaktos, o likusia tos kilpos dalį užsimetė ant nugaros ir į ją įsodino vaiką. Pagalvojau, kodėl ji taip padarė. Tai paaiškėjo kai ji, su kilpoje sėdinčiu vaiku, jo svorį prilaikydama savo kakta, žemai pasilenkė, norėdama apžiūrėti mūsų dėžes. To ji nebūtų galėjusi su ant klubo sėdinčiu vaiku.

Taigi dabar turėjome keturias dešrelių nevalgancias viešnias, o patys jau buvome papusryčiaję. Todėl pasilikti šioje pastogėje ilgiau nebuvo prasmės. Pedro užklaustos viešnios pasisiūlė mus nuvesti į kaimą. Savo reikmenis sugabenome atgal į laivą ir apklojome plastikiniais užtiesalais pasitikėdami, kad šioje, gana nuošalioje vietovėje bent trumpam laikui mūsų turtai bus saugūs. Viešnių vedami, siauru taku, virtinėje po vieną, išėjome jų kaimo link. Šen bei ten reikėjo perlpti per skersai tako nuvirtusį plonesnį ar storesnį medį. Bent pora priekyje einančių turėjo būti gana atsargūs. Ant medžio užlipus, reikia ilgesniu pagaliu padaužyti tolimąją nuvirtusio medžio šoną. Po tokiais medžiais neretai tūno gyvatės. Jos ten mėgsta ilsėtis arba tykoti ko nors joms skanaus ir gali įkirsti trukdantiems.

Gal po penkiolikos minučių gana greito žingsniavimo pasirodė gyvenvietė su aukštu, ratu į vidų palinkusio stogu, primenantį apverstą sriubos lėkštę su apvaliai išpjautu dugnu. Yanomami ją vadina "Šabono".

CAFE & COFFEE

1343 SOM Center Rd.

(Rear Side of Eastgate Plaza,
Next to Regal Theatre) 440-449-6010
Hours: 11-10 PM DAILY

Serving our old style fresh made corned beef, romanian pastrami, hot sandwiches, you can also enjoy cold sandwiches as well, or have a delicious salad. Top off your lunch with one of our scrumptious deserts: cheesecakes, New Brooklyn Pastry and much more. Enjoy a Espresso, Cappuccino, Latte or Mocha.

We invite you to a free salad, coffee, or pop with any sandwich, or coffee 1/2 price with any pastry. Offer valid til 12-20-98

OVERSEAS GROCER

Grocery & Deli from all around Europe. Meet your childhood in our store. Delight in unforgettable pastries, cakes and European breads... Delicious candy, chocolates from England, Poland, Germany and Belgium. We offer the best selection of healthy teas, natural juices from Belgium. Unbeatable prices on produce.

Order Party trays for your holiday entertaining at reasonable prices.

Visit us today!

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJUJŲ METŲ
proga sveikiname mūsų mielus
Tautinės sąjungos narius, jų šeimas
ir visus Amerikos lietuvius, linkėdami
malonių švenčių, laimingų 1999-jų
metų ir ištvermės, puoselėjant tautinį
išlikimą.

Slunčiame nuoširdžiausius sveikinius
Lietuvių Tautininkų sąjungai
Lietuvoje ir linkime nepalaužiamo
ryžto, dirbant Tėvynės gerovei.

Amerikos Lietuvių Tautinės
sąjungos valdyba

KALĖDINIAI RŪPESČIAI

Vladas Vijeikis

Dar gerokai prieš Kalėdas, kada dar net sniego nesimato, visi ima rūpintis apie tas šventes. Gamintojas galvoja apie tokį žaislą, kuris nustebintų visą pasaulį ir vaikai savaitėmis žirztų, kad nori tokio, o ne kitokio. Tėvai stovėtų eilėse, kad patenkintų jų norus. O tie žaislai dabar – labai prašmatnūs. Kai kurie kalba, kai kurie patys juda (žinoma, su baterijomis). O kai kurie yra tiesiog tokie, kokius įkalbėjo pirkti televizija. O jie tai moka. Krautuvės taip pat trokšta tokių prekių. Kaip būtų puiku, kad eilė stovėtų ir policijai reikėtų judėjimą tvarkyti!

Šeimos galva ima rūpintis, iš kur gauti pinigų visam šventiniam džiaugsmui apmokėti. Labai daug vilčių dedama į šventės priedą. Tad pataikavimas bosui prieš Kalėdas padvigubėja. Šeimos Tarybos pirmininkė (be abejonės, žmona) ima galvoti, kaip išleisti tuos pinigus, kurie bus skirti kalėdinėms apeigoms atlikti. Vaikai ir vaikaičiai apie Kalėdas galvoja kaip apie dovanas, pasipilantis iš Kalėdų senelio maišo. Nors jie jau seniai žino, kad ne tas žilabarzdys senelis, bet tėvas viską atnešė, bet apsimeta, kad tiki Kalėdų seneliu. Taip visiems geriau: vaikai, negavę, ko norėjo, gali kaltinti tą senelį, bet ne tėvą, gavusį labai menką švenčių priedą.

Tikrai Kalėdų nuotaikai namuose įgyventi dar reikia eglutės. Jeigu pasidavei reklamų įtaigai, tai turi prieš kelis metus pirktą plastikinę eglutę, kuri net ir žemažiūriams atrodo, kaip tikra. O patogumas – nemažas. Nereikia

važiuoti į eglučių pardaviklas ir rinktis. Ir ta plastikinė atrodo geriau negu tikroji. Tereikia ištraukti iš maišo, kur ji visus metus tūnojo, laukdama savo garbės. Reikia ištiesinti sulinkusias šakeles (ko negali padaryti su tikra eglute).

Kažkada skaičiau, kad seniau labai didelį džiaugsmą suteikdavo nukeliavimas į mišką ir eglaitės kirtimas. Man tas džiaugsmas – nepažįstamas ir visai nesmagus. Negaliu paliesti medelio su kirviu ar piūkle. Mano kiemelyje išaugo klevelis. Pats. Niekas jo nesodino. Išaugo ne visai patogioje vietoje, bet nedrįsau jo išrauti. O dabar jau jis toks išaugo, kad reikėtų piūklo. To niekada nepadarysiu. Tad eglaitės kirtimas – man visai svetimas.

Kritiškai nusiteikęs skaitytojas pasigies šiame rašinyje kalėdinio džiaugsmo. Viskas nukreipta ekonominėn pusėn. Nekaltinkite. Tokiais mus padarė komersantai, į tą pusę nukreipdami. Kai kurie piktinasi, kad tikrasis Kalėdų "kaltininkas" Kristus – visai užmirštas. Bet taip būdavo visais laikais. Senovės Lietuvoje, parvežę iš bažnyčios pakrikštytąjį, visai užmiršdavo. Apguldavo stalus, alaus statines, o tas naujagimis galėjo iš bado numirti, jeigu mamytė, dar neįsismaginusi krikštyno puotoje, jo nepapenėtų. Taip buvo tada, taip yra dabar.

Man Kalėdos yra Kūčios. Su šieniu po staltiese, su dvylika valgių. Iš tų svarbiausia – grucė. Be grucės – ne Kūčios. Bet ją dabartinėse apytovose sunku gauti.

Buvo paprotys nuo Kūčių stalo nunešti valgių gyvuliams. Tą paprotį išlaikau. Šunelis Dingo gauna šį bei tą. Bet jis nepatenkintas: nieko nėra mėsisko. Katinas Murka labai mėgsta žuvis. Tad jam – tikros Kalėdos.

Visa kaimynystė paskęsta šviesose, švieselėse. Languose mirga spalvotos lemputės. Kiti tiek įsismagina, kad apšviečia namus ir kiemą su tokia gausybe šviesų, jog kaimynai ima protestuoti.

Dar vienas kalėdinis rūpestis – pasveikinimai. Kam siųsti, o kam ne? Ar tas ar anas atsiuntė pernai? Jeigu jis ne, tai ir man nereikia. Su-

skaičiuoji, kuriems būtina, ir išsiunti. Ir štai gauni iš tokio, kuriam nenusiuntei. Tenka bėgti į krautuvę ir skubiai atsakyti.

Taigi, daug kalėdinių rūpesčių. Bet kai pergalvoji, tai jie visumoje – malonūs. Sujudina tuos, kurie per metus jokio laiškelio nėra parašę.

Lietuvos kariuomenės istorijos puslapiai

Antanas Jonaitis

(Pabaiga. Pradžia – 47 nr.)

Kritišką padėtį išgelbėjo Vokietijos vyriausybė. Oficialiais Lietuvos krašto apsaugos ministerijos duomenimis, Vokietija atsikuriančiai mūsų kariuomenei davė: 7.671 šautuvą, 355 kulkosvaidžius, 59 patrankas, 17 milijonų šovinių šautuvams ir kulkosvaidžiams, daug kitokio kariško turto. Skaičiuojant pinigais – apie 147 milijonus markių.

Pirmą mūsų kariuomenę laimėjo prie Kėdainių. Čia žuvo pirmas fronto karys – Povilas Lukšys. Kovose prie Alytaus žuvo pirmasis Lietuvos karininkas Antanas Juozapavičius.

Išvijus raudonuosius atėjūnus už Dauguvos, šiaurėje pasirodė naujas priešas – bermontininkai. Tai buvo kariuomenė, ginkluota nuo galvos iki kojų. Tai buvo kariuomenė be tėvynės, be teritorijos, be civilinės valdžios ir be ateities. Tai armijai komandavo tarp savęs nesutariantys trys karininkai. Bermontininkai šeimininkavo šiaurės Lietuvoje.

Mūsų kariuomenė, būdama pavargusi nuo kovų su raudonąja armija, negalėjo greitai reaguoti. Pagaliau buvo pasirodė "šiaulių operacija". Antruoju puolimu užimtas Radviliškis. Ten į Lietuvos kariuomenės rankas pateko milžiniškas karo grobis: 7 lauko patrankos, 1 haubica, 2 zenitinės patrankos, 100 kulkosvaidžių, 10 minosvaidžių, 50 tūkstančių artilerijos sviedinių ir 15 lėktuvų. Po skaudaus pralaimėjimo bermontininkai, aljantų spaudžiami, išvyko į Vokietiją.

Išvijus iš Lietuvos teritorijos bolševikus ir bermontininkus, o Latvijos kariuomenei pasitraukus iš Palangos, tauta lengviau atsikvėpė. Galvota, kad kovos dėl nepriklausomybės užbaigtos. Tautpant lėšas, pradėta mažinti kariuomenę, kai kurie pulkai išformuoti. Visuose daliniuose karininkų ir karių skaičius sumažintas. Bet netrukus prasidėjo nesusipratimai tarp Lietuvos ir Lenkijos. Visam konfliktui aptarti reikėtų atskiros pokalbio. Čia noriu priminti tik Vilniaus ir Vilniaus krašto praradimą ir Lietuvos Nepriklausomybės išgelbėjimą.

Visa painiava prasidėjo po vadinamojo Vyslos stebuklo, kada raudonoji armija

prie Varšuvos visai sumušta ir išsklaidyta traukėsi į Rusiją nevengdama ir Lietuvos teritorijos Vilniaus krašto. Lietuvos vyriausybė, remdamasi taikos sutartimi su Sovietų Sąjunga ir nenorėdama įsivelti į karą, raudonosios armijos karių nenuginklavo ir neinternavo, bet paskui raudonąją armiją slenkančiai Lenkijos kariuomenei pastojų kelią.

Lenkija visoje Europoje pradėjo skleisti gandus, kad Lietuva kartu su Sovietų Sąjunga kovoja prieš Lenkiją, kad Lietuva neturi nei druskos, nei geležies, neturi žmonių ne tik miestų savivaldybėms, bet ir valsčių viršaičiams, kad Lietuva niekad laisva nebuvo, kad lenkai ne tik tai daug prakaito, bet ir kraujo išliejo, Lietuvą gindami nuo priešų. Lenkų gandas Europos politikai patikėjo, išskyrus vieną – tuometinį Vatikano sekretorių – kardinolą E. Pacelli, vėliau išrinktą Popiežium. Kardinalas pradėjo ieškoti Vatikano archyvuose žinių apie Lietuvą ir surado, kad Lietuva jau 13-ame amžiuje turėjo krikščionių karalių Mindaugą, kuris su dvariškiais ir karo vadais priėmęs katalikų tikėjimą, rūpinosi visą tautą apkrikštyti, kad Popiežius labai apgailėstavo, kada buvo nužudytas karalius katalikas. Autoretinigi kardinolo žodžiai lenkų propagandą prtildė.

Atėjo Suvalkų pasitarimo diena. Prie stalo susėdo Lietuvos ir Lenkijos karininkai. Lietuvos delegacijai vadovavo gen. leit. M. Kathe, Lenkijos delegacijai – pulk. Mackiewicz. Derybas stebėjo santarvininkų atstovai. Pasitarime nedalyvavo ministrų rango pareigūnai, todėl Lenkija Suvalkų sutarties nelaiko tarpvalstybine. Sutartis pasirašyta 1920 spalio 7 d.

Daugelių straipsnių autoriai klausia, kam lenkams buvo reikalingi Suvalkų pasitarimai, jeigu Varšuva nesirengė jų vykdyti. Tai buvo reikalinga kariuomenės pergrupavimui. J. Pilsudskio įsakymu Lenkijos kariuomenės pulkai, pavesti gen. L.Želigowski žinion, gavo lietuviškų miestų vardus: Naugarduko, Gardino, Vilniaus, Suvalkų. Lenkų kariuomenė buvo sutraukta į šiaurę nuo Lydos. Prasidėjus puolimui, gen. S. Žukauskas davė įsakymą Vilnių ginti,

bet geriau susipažinęs su padėtimi įsakė trauktis. Vilnius buvo užimtas spalio 9 d. Mūsų kariuomenė užėmė gynybos pozicijas. Nors literatūroje minimi pulkai ir batalionai, iš tikrųjų Ukmergės, Širvintų ir Gedraičių ruožė mūsų jėgos buvo kuklios, gal tik 5-6 šimtai vyrų. Jokių rezervų nebeturėjom. Lenkų kavalerijos 11 eskadronų pralaužė frontą ir dideliu ratu artinosi prie Kėdainių, laukdami, kada gen. L.Želigowski kariai pasirodys netoli Kauno, kad galėtų pulti Kauną iš šiaurės.

Krašto apsaugos ministras, matydamas kritišką padėtį, nuvyko į Seimą, bet buvo sutiktas labai nedraugiškai: "Koks tu krašto apsaugos ministeris, kad neišgaudai po Lietuvą jodinėjančios lenkų kavalerijos. Pulk. atsakymas: "Esu karys nuo galvos iki kojų, karų istoriją truputį žinau, bet kad pėsčias raitą būtų pavijęs ir pagavęs, negirdėjau. Lapkričio 18 d. įvyko 7 pulko karininkų pasitarimas. Karininkai suprato, kad taip sunkiai Lietuvai iškovota nepriklausomybė gali pasibaigti. Lenkų puolimui atlaikyti nėra jėgų. Lenkijos generalinio štabo žiniomis tuo metu Lietuvos kariuomenėje tebuvo apie 15 tūkstančių vyrų. Nesitikint prieš puolimo sulaukyti, buvo nutarta pasinaudoti leit. Teodoro Balno pasiūlymu prieš pulti ne kaktomuša, bet smogti į nugarą. Leit. T. Balnas iš trečiojo bataliono pasirinko apie 130 vyrų. Naktį iš 18 į 19 d. jie per miškus užėjo priešams į užnugarį, palaukė, kol lenkai pradėjo rikiuotis prie lauko virtuvių pusryčiams ir tada puolė. Lenkų pulkas buvo sumuštas ir išblaškytas. Tai buvo tas pulkas, kuris turėjo pulti Kauną iš rytų. Paimtas visas gen. L. Želigowski štabas. Pats generolas išsigelbėjo, palikęs savo mašiną, perplaukdamas gana gilų upelį. Po gana sunkių kautynių užimti Gedraičiai, kurie tapo Lietuvos laisvės simboliu.

Sunaikinus minimą lenkų pulką, suiro visi lenkų planai. Lenkų kavalerija, nesulaukusi Želigovskio dalinių prie Kauno, puolama Lietuvos karo aviacijos ir šaulių, prarasdama žmones ir arklius, turėjo sugrįžti ten, iš kur buvo atėjusi. Lietuvos kariai ne tik apgynė tėvynės nepriklausomybę, bet ir atstatė jos vardą Europos žemėlapiuose.

**LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ
1999 METŲ!**

**Visiems tautiečiams ir visiems
Lietuvių Tautinių kapinių
sklypų savininkams linki**

**Čikagos Lietuvių Tautinių
kapinių direktoriai**

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju savo vaikams, kurie palikę tiesiogines pareigas, buvo su manimi operacijos metu ligoninėje ir rūpinosi manimi pooperaciniu laikotarpiu, o sugrįžę į namus, palaikė kasdieninį ryšį telefonu. Ačiū jų šeimoms už gėles, linkėjimus ir sveikinimus. Dėkoju šv. Jurgio parapijos klebonui Juozui Bacėvičiui už dvasišką palaiminimą.

Esu dėkinga visiems, lankiusiems mane ligoninėje ir namuose, už gėles, linkėjimus ir telefoninius pasveikinimus. Dėkoju Klyvlendo Lietuvių pensininkų klubo valdybai ir nariams už linkė-

jimus greitai pasveikti ir sveikinimus su artėjančiomis šventėmis. Ačiū Klyvlendo skautininkėms, židinietėms ir birutietėms bei visiems kitiems, užjautusiems mane nelaimėje. Dėkoju "Dirvos" redaktoriui J. Jasaičiui už visapusišką pagalbą prieš operaciją ir sugrįžus į namus.

Mielieji, visų Jūsų parama padeda man greičiau atgauti jėgas. Sveikinu Jus su artėjančiomis šv. Kalėdomis ir Naujaisiais 1999 metais. Visiems linkiu ramių, sveikų švenčių ir Dievo palaimos.

v. s. *Jadvyga Budrienė*
– *Gulbinienė*

SUOMIŲ KALĖDINIS PARKAS

Gera naujiena: suomiai pamatė Kalėdų Senelį. Bloga naujiena: jis yra Laplandijoje, 130 pėdų gilumo požemyje. Nesijaudinkite: guvus senelis Šiaurinės Suomijos kalno gelmėse rengia teminį parką ("Theme Park") – su pasivažinėjimais, vaidinimais ir net nykštukų dirbtuve. Tas "Santapark" pradėjo veikti lapkričio 28 d. netoli Arktinio speigračio. Sprogmenimis kalne pralaužti urvai ir įrengtas požeminis parkas, esantis netoli Laplandijos sostinės Ravanieni. Galite kreiptis šiuo adresu "Internete": www.santapark.com/eng Ger. J.

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

visiems giminėms,
draugams, organizacijoms
ir bendrovėms linki

Virginija ir Jonas Mulioliai
Amandos ir Algirdo Mulolių šeima

Teodoras ir Barbara Blinstrubai

ateinančių švenčių proga sveikina giminaičius, draugus, iškilų ir taurų tautininką "Dirvos" redaktorių, bendradarbius bei skaitytojus. Linkime visiems geros sveikatos ir sėkmės Naujuose metuose.

"DIRVAI" AUKOJO:

R.Petrulis, Fort Lauder., FL 100
M.Balys, Cleveland, OH 65
K.Balas, Cleveland, OH 55
A.Adomonis, Osterv., MA 50
A.A.Mulioliai, Euclid, OH 50
A.Januška, Milton, MA 35
S.Prekerienė, St. Jose, CA 30
T.Blinstrubas, Chicago, IL 25
Dr.E.Juodėnas, Clev., OH 25
A.Mackevičius, K.G.H., NY 25
B.Maželis, Cleveland, OH 25
J.Misiūnas, Pompano B., FL 25
V. Tervydis, Collinsville, IL 25
A.Yankus, Rochester, NY 25
J.Zdanys, Centerville, MA 25
K.Kaspariūnas, Elizab., NJ 20
S.Mackevičius, Omaha, NE 20
H.Šiaurys, Canada 20
A.Tiškus, Lemont, IL 20
A.Balasevičius, Clev., OH 15
S.Dalius, Canada 15
Dr.V.Dubinskas, Chicago, IL 15
J.Gilvydis, Franklin, MI 15
F.Izbickas, Treasure Is., FL 15
D.Kižys, Cleveland, OH 15
B.Klovas, Beverly Shrs., IN 15
R.Kulbis, Watertown, MA 15

J.Liauba, Cincinnati, OH 15
S.Maurukas, Algonquin, IL 15
G.Miller, Chipley, FL 15
P.Petraitis, St. Pete., FL 15
A.Puškorius Highland H., OH 15
L.Ragas, Bloomington, IL 15
K.Rožanskas, Chicago, IL 15
S.Šmaižys, St. Pete., FL 15
M.Ulinskaitė, Rochest, NY 15
I.Ulpaitė, So. Boston, MA 15
G.Galinauskas, Hanovr, MA 10
A.Grincius, Cleveland, OH 10
R.Juška, Manasquan, NJ 10
V.Kaunas, Cleveland, OH 10
J.Malskis, Cleveland, OH ... 10
R.Minkūnas, Seven H., OH 10

V.Muliolis, Moon Twp., PA 10
I.Oksas, Los Angeles, CA 10
A.Ruksėnas, Cleveland, OH 10
J.Slivinskas, Indialantic, FL 10
V.Staškus, Redford, MI 10
A.Stungys, Kirtland, OH ... 10
J.Venckus, Coventry, RI 10
I.Galinis, Lemont, IL 5
A.Motskus, Cleveland, OH 5
J.Orantas, Roseville, MI 5
V.Palubinskas, Cleve., OH 5
V.Petraitis, Canada 5
V.Satkus, Canada 5
A.Vasis, Cleveland, OH 5
V.Vaškys, Crownsville, MD 5
L.Virbickas, Danbury, CT 5

Sveikiname savo gimines, draugus bei pažįstamus. Tegu Šv. Kalėdų – Jėzaus užgimimo džiaugsmas pasilieka visuomet su jumis. "Garbė Dievui aukštybėse, o žemėje – geros valios žmonėms"

Dana ir Stasys Čipkai

TAUPA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

"Taupa" linki visiems savo nariams ir Cleveland, Ohio lietuviams

ŠVENTŲ KALĖDŲ ir

LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 1999 METŲ

Kviečiame visus lietuvius tapti "TAUPOS" nariais, priklausyti stipriai lietuviškai finansų įstaigai

767 East 185 th Street
Cleveland, Ohio 44119
Tel. 481-6677

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ proga sveikiname "Dirvos" redakciją ir administraciją, "Vilties" draugiją ir visus "Dirvos" skaitytojus

ALT S-gos
Los Angeles skyrius

Elena ir Karolis Milkovaičiai šiemet šiuo būdu sveikina artimuosius, draugus ir pažįstamus, ir linki džiaugsmingų Šv. Kalėdų bei Naujųjų metų. Linksmų švenčių!

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ proga sveikiname visus savo gimines, draugus, pažįstamus bei bendradarbius. Linkime džiaugsmingų šv. Kalėdų ir sveikų bei laimingų Naujųjų 1999 metų.

Elena ir Vytautas Vidugiriai

Sveikinu Jus su artėjančiomis ŠVENTŲ KALĖDŲ šventėmis ir linkiu Jums – visam "DIRVOS" štabui LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 1999 METŲ

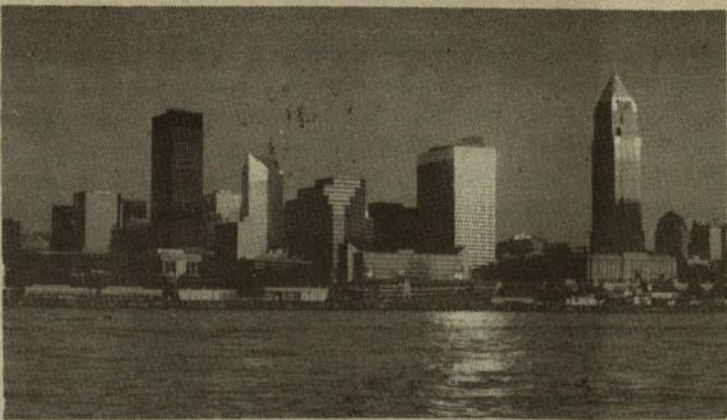
Kazys Bendoraitis
Vokietija

Liūdime dėl sunkios netekties – Lietuvos tautininkų bičiulio ir rėmėjo, vieno iš Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos vadovų

A.†A. STASIO BRIEDŽIO

mirties ir nuoširdžiai užjaučiame velionio artimuosius.

Dr. Alvydas Baležentis
Lietuvių tautininkų sąjungos
pirmininkas ir valdyba

MŪSŲ MIESTE IR JO APYLINKĖSE

RENGINIŲ KALENDORIUS

- GRUODŽIO 19-20 d. – šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinių pardavimas.
- GRUODŽIO 31 d. – Naujųjų Metų sutikimas Lietuvių namuose. 8 v.v. – kokteiliai, o nuo 9 v.v. – šventinė vakarienė.
- 1999 metai**
- VASARIO 13 d., šeštadienį, 6:30 v.v. – Vasario 16-osios minėjimas ir banketas – Dievo Motinos parapijos di-džiojoje salėje. Rengia LB apylinkės valdyba ir ALT skyriaus taryba.
- VASARIO 28 d., Dievo Motinos parapijos salėse – Kaziuko mugė. Rengia Klyv-
- lendo (Cleveland, Ohio) lie-tuvių skautija.
- BALANDŽIO 17 d., Lie-tuvių namuose – abiturientų pristatymo pokylis. Rengia skautai ir ateitininkai.
- GEGUŽĖS 1-2 dienomis – Šiaurės Amerikos lietuvių jaunučių metinės krepšinio žaidynės Klyvlende. Rengia LSK "Žaibas".
- GEGUŽĖS 8 d. – loterija (Reverse Raffle) Lietuvių namuose. Pelnas skiriamas Lietuvių namų remontui.

Redakcija prašo laiku pranešti apie planuojamus renginius bei jų pakeitimus.

Kultūros tarybos padėka LB apylinkės valdybai

JAV LB Kultūros tarybos Premijų šventė, kuri įvyko šiemet, lapkričio 28 d. Lietuvių namuose Klyvlende, su-ruošta Lietuvių bendruomenės Klyvlendo apylinkės valdybos pastangomis, praėjo sėkmingai. Šventėje buvo pagerbti mūsų kūrėjai, menininkai bei visuomenės darbuotojai.

LB Kultūros taryba, su-prasdama ir įvertindama –

LB apylinkės pirmininkų – dr. Raimondo Šilkaičio ir dr. Dainiaus Degesio bei valdy-bos narių darbo pastangas, reiškia nuoširdžią padėką. Dėkojame visiems atvyku-siems į Premijų šventę ir jų mecenatui – Lietuvių fondui.

Nuoširdžiai

Marija Remienė

JAV LB Kultūros
tarybos pirmininkė

Dievo Motinos parapijos klebonas G. Kijauskas suteikė krikšto sakramentą Daivutei-Kristinai Biliūnaitei. Pirmoje eilėje: Linas ir Ina Biliūnai su pakrikštytąja dukrele, krikšto tėvai – Rima Jėšmantaitė ir Danius Šilgalis bei močiutė Regina Šilgalienė. Antroje eilėje: kun. G. Kijauskas SJ, laikantis Daivutės broliuką, seneliai – Janina ir Juozas Biliūnai bei senelis – dr. E. Šilgalis.

"Taupa" pelnė aukščiausią įvertinimą!

December 1998, Coral Gables, FL BAUER FINANCIAL Reports, Inc., the nation's leading independent bank research firm, is pleased to announce that Taupa Lithuanian Credit Union, Cleveland, Ohio has earned a 5-star SUPERIOR rating, our highest award, for the current reporting period. The award is based on an analysis of current financial data as filed by Taupa Lithuanian Credit Union with regulators, supplemented by historical data kept by the firm.

"Taupa Lithuanian Credit Union's 5-star rating is evidence of sound management, financial strength and stellar performance that should not

go unnoticed by its member-ship," said Paul A. Bauer, president of the research firm. "Every study we conduct indicates that 5-star institutions, like Taupa Lithuanian Credit Union, provide a higher level of service and charge less in fees than competitor institutions – a combi-

nation any member can appreciate," he added.

Taupa Lithuanian Credit Union was established in 1984 and serves over 1,700 members through its conveniently located, FULL-SERVICE main office on East 185th Street in Cleveland.

LIETUVIŲ NAMAI RENGIA NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMĄ

Svečiai nuo 8 iki 9 val. vakaro bus vaišinami užkandžiais ir kokteiliais.

9 val. – vakarienė.

Skambės populiari diskotekų muzika. Bilietus (stalus) galima užsisakyti Lietuvių klube. Skambinkite tel. 531-2131 arba Algiui Penkauskui – 440 944-4556 bei Vytui Apanavičiui – 216 481-4614. Įėjimo kaina – 45 dol. asmeniui.

HOUSECLEANING

\$7.00 + per Hour

Full time only.
7:30 AM – 4:30 PM.
Mon-Fri. Transportation provided.

Grimestoppers
440-954-3288.

4913 Robinhood Dr.,
Willoughby

IEŠKAU PENSININKO – PADĖJĖJO

Miegamasis kambarys ir virtuvė – veltui. Tačiau turi valyti butą ir prižiūrėti jame tvarką.

Kreiptis telefonu:
(440) 338-1758.

"TAUPA"

bus atidaryta:
gruodžio 24 d.
ir gruodžio 31 d.
nuo 9 v.r. iki 12 v. p.p.

"TAUPA"
bus uždaryta:
gruodžio 25 d. ir 26 d.
bei sausio 1 d.

Kviečiame į VINCO GELGOTOS

VYRŲ KIRPYKLĄ

Apkirpimo kaina – \$5.00.

[vairus stilius – pagal pageidavimą.

Dirbame: pirm. - penkt. nuo 7:30

iki 5:30 val., šešt. - nuo 7:30 iki 5:00 val.

687 E. 185th St. Tel. (216) 481-5981.

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE

passports * visas * prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

Rita Staškutė-Zvirblienė

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)

CLEVELAND, OH 44122

Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980

Fax: (216) 831-5028

LIETUVA – 1998

Skrydžiai į Vilnių – geriausiomis kainomis

Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.

Bendradarbiaujame su "Lietuvos avialinijomis".

MATAS REALTY

Rita P. Matienė • Broker • Savininkė

State Certified Real Estate Appraiser - Įkainuotoja

Profesionalus pataravimas perkant-parduodant namus ir namų įkainavimas

V. R. MATAS

Visi teisiniai pataravimai

Vytas R. Matas • Attorney-at-Law • Advokatas

17938 Neff Rd. Cleveland, OH 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Rd. Pepper Pike, OH 44124
(440) 473-2530

DIRVA

PREMIJŲ ŠVENTĖS PRASMĖ

Dr. Viktoras Stankus

Premijų įteikimo šventė, įvykusi Padėkos dienos savaitgalyje Klyvlendo (Cleveland, Ohio) Lietuvių namų salėje, praėjo itin sėkmingai. Jos svarbą rodė ir Lietuvos ambasadoriaus Stasio Sakalausko bei JAV LB Krašto valdybos pirmininkės Reginos Narušienės dalyvavimas. Ši šventė tarsi sugrįžo ten, kur ji buvo pradėta ruošti. Pirmoji premijų šventė įvyko prieš 18 metų – 1980 m. ir buvo rengiama iki 1989 m. įvairiuose miestuose. Ją sumanė JAV LB Kultūros taryba, kurios centras tuo metu buvo Klyvlende. Apie tai susirinkusiems priminė LR konsulė Ingrida Bublienė – tuometinė Kultūros tarybos pirmininkė.

Šventės vakaras skriejo gana sklandžiai, malonių tempu. Jam vadovavo jaunieji LB apylinkės pirmininkai – dr. Raimundas Šilkaitis ir dr. Dainius Degesys. Premijų įteikimo iškilmės atrodė lyg kokia maloni akimirka, kurios metu dabartinė JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Marija Remienė įteikė specialias plaketas, apibūdindama laureatus (jų pavardės jau kelis kartus buvo paskelbtos spaudoje). Specialų JAV LB pažymėjimą Krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė įteikė Ritai Kliorieniui už jos muzikinę bei visuomeninę veiklą. Šių premijų ir vakaro rėmėjas – Lietuvių fondas. Apie tai, kaip fondas nuosekliai remia lietuvių kultūrinį gyvenimą, papasakojo jo atstovė Dalia Puškorienė.

Lietuvių fondui už \$1000 premiją gražiai padėjo laureatas Antanas Dundzila pranešdamas, kad jis tą tūkstantį perleidžia partizano A. Ramanausko-Vanago vardu pavadinintai gimnazijai Alytuje. Meninėje dalyje jis irgi oriai ir filosofiskai apžvelgė paradoksalų gyvenimo tikrovę.

Antrasis meninės dalies atlikėjas – pianistas Manigirdas Motekaitis patraukė klausytojus dinamiška, gilia pasirinktos muzikos interpretacija.

Lietuvos Respublikos ambasadorius S. Sakalauskas pristatė į šią šventę atvykusius Amerikos Lenkų Kongreso (Polish American Congress), remiančio Lietuvos siekį įstoti į NATO, Ohio apygardos vadovus: prezidentą John Borkowski ir jo žmoną Ligiją bei viceprezidentą dr. Mitchell J. Bienia ir jo žmoną Krystyną. Lenkų Kongresas tą pačią dieną Klyvlende buvo surengęs pietus ambasadoriui S. Sakalauskui. Juose buvo pakviesti dalyvauti visų Šiaurės Rytų Ohio lenkų organizacijų pirmininkai. Dalyvaujant Lietuvos ambasadoriui, buvo tariamasi, kaip reikia remti Lietuvą JAV Kongrese ir Senate pagal anksčiau Lenkų Kongreso suvažiavime, įvykusiame Čikagoje, priimtą rezoliuciją.

Kai kam gal atrodytų, kodėl reikia politikos per kultūros šventę. Bet visai neseniai Ohio Lietuvių gydytojų premijos laureatas, poetas Balys Auginas pažymėjo, kad politika taip pat yra kultūros

dalys. Žmonės turi sugebėti bendrauti, kad sukurtų reikiamas sąlygas civilizuotiems tarpusavio santykiams.

Tai atsispindėjo ir premijų šventėje – ne tik jos programoje, bet ir dalyviuose. Juk per tokį "nedėkingą" rengi-

niams Padėkos dienos savaitgalį salė buvo pilna. Neseniai atvykusiųjų sambūris "Gija" sudarė stalus, parėmė LB apylinkės valdybą. Atėjo ir trečios kartos žmonių. Šokių muziką pristatė "Gijos" atsto-

vas L. Sasnauskas.

Ši šventė vyko Lietuvių namuose, kuriuos atnaujino naujoji direktorių valdyba. Jai vadovauja Algis Penkauskas. Visi stoja į talką, kad išlaikytų lietuvių ateitį. To siekė ir Premijų šventė.

JAV LB Kultūros premijų šventės dalyviai (iš kairės): R. Narušienė, D. Puškorienė, R. Šilkaitis, M. Remienė, S. Sakalauskas, M. Motekaitis, M. Newsom, D. Degesys, A. Dundzila, I. Bublienė ir R. Kliorienė.

V. Stankaus nuotr.

Amerikos Lenkų Kongreso Ohio apygardos atstovai su Lietuvos ambasadoriumi ir LB apylinkės vadovais. Iš kairės: dr. D. Degesys, dr. R. Šilkaitis, dr. V. Stankus, LR ambasadorius S. Sakalauskas, viceprez. Dr. Mitchell J. Bienia ir prez. John Borkowski. E. Klimo nuotr.

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

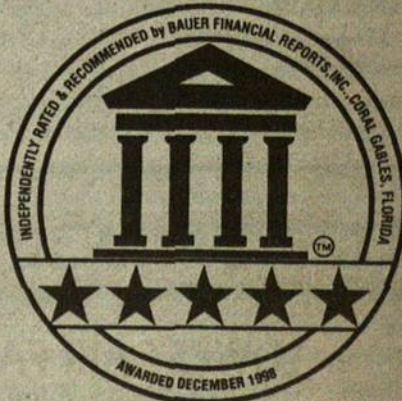
936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

LITHUANIAN CREDIT UNION

TELEFONAS 216.481.6677 <> E-MAIL TAUPA@AOL.COM

767 EAST 185th STREET CLEVELAND OHIO 44119

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį

ir ketvirtadienį ----- 9:00v.r. - 4:00p.p.

penktadienį ----- 9:00v.r. - 6:00p.p.

šeštadienį ----- 9:00v.r. - 12:00p.p.

sekmadienį parapijoje ----- 11:00v.r. - 12:00p.p.

Kiekviena taupomoji sąskaita, federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000